

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL X ir Y SKUNDO NR. 5D-2025/2.2-1236 PRIEŠ TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ, LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS IR VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2026 m.
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Seimo kontrolierių įstaigoje 2025 m. spalio 13 d. gautas X ir Y (toliau – Pareiškėjai), gyvenančių šalia vietinės reikšmės kelio Nr. TSV010 Salkininkai–Naujasodis–Margio ežeras, Trakų sen., Trakų r. sav. (toliau – Kelias), skundas dėl Trakų rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) pareigūnų veiksmų (neveikimo) sprendžiant klausimus, susijusius su šiuo keliu važiuojančio transporto keliamo triukšmo mažinimu (toliau – Skundas).

2. Skunde, nurodant, kad Pareiškėjai gyvena /.../, Trakų rajone (toliau – ir Namas arba Pareiškėjų gyvenamoji aplinka, arba Žemės sklypas) ir prašant Seimo kontrolierės pagalbos, be kita ko, nurodyta:

2.1. Savivaldybė parengė Kelio remonto projektą (toliau – Projektas), kuriame buvo numatyta, kad Kelio asfalto plotis – 4,5 m, bet Savivaldybė Projekto sprendinių nesilaikė ir įrengė 7,5 m pločio Kelią be kelkraščių. Pareiškėjų nuomone, Kelias išplatintas nesilaikant Projekto, nes siekta, kad juo važiuodami ir nemažindami greičio galėtų prasilenkti UAB „Vilniaus karjerai“ eksploatuojamo Margio karjero (/.../, Trakų r. sav.; toliau atitinkamai Karjeras) sunkvežimiai. Pasak Pareiškėjų, Savivaldybė šią situaciją žino, tačiau nesiima jokių priemonių.

2.2. Pareiškėjams pavyko gauti „tik kelis lapus iš Projekto“, „Savivaldybė Projekto susipažinti neduoda, slepia nuo mūsų“.

2.3. Sunkvežimiams „lekiant kaip magistrale“ sukeliamas didelis triukšmas. Nacionalinė visuomenės sveikatos centro laboratorija nustatė, kad Keliu važiuojančio transporto keliamas triukšmas viršija leistinas normas, bet Savivaldybė nesiima priemonių, kad apsaugotų šalia gyvenančių žmonių sveikatą.

3. Pareiškėjai kartu su Skundu pateikė tyrimui reikšmingus dokumentus (1 priedo 1 punktas).

4. Pareiškėjai 2025 m. lapkričio 12 d. papildomai informavo, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas (toliau – Inspekcijos departamentas) pagal kompetenciją nagrinėja jų kreipimuisi tais pačiais klausimais: 2025 m. rugsėjo 3 („Dėl /.../, Trakų sen., Trakų r. sav.“; 2025-09-03, reg. Nr. 3D-3468 ir 3D-3474), 8 („Dėl savavališko

/.../, Trakų sen., Trakų r. sav. kelio išplatinimo“; 2025-09-08, reg. Nr. 3D-3519) ir 30 d. („Dėl gatvės išplatinimo /.../, Trakų sen., Trakų r. sav.“ (patikslintas skundas; 2025-09-30, reg. Nr. 1D-20233) dėl galimai savavališko Kelio išplatinimo (toliau – 2025-09-03 Prašymas). Tačiau iki šiol Pareiškėjai negavo Inspekcijos vertinimo dėl Kelyje (gatvėje) įvykdytų ar vykdomų statybos darbų ir statytojo parengto Projekto bei Projekto sprendinių keitimo teisėtumo (Pareiškėjai Inspekcijos 2025 m. spalio 9 d. raštu Nr. 2D-25811 buvo informuoti, kad šių skundų nagrinėjimo terminas pratęstas iki 2025 m. spalio 30 d.).

5. Pareiškėjai 2025 m. gruodžio 1 d. pateikė papildomą informaciją, kad jie 2025 m. spalio 28 d. dėl Bendrovės veiklos kreipėsi į Lietuvos geologijos tarnybą prie Aplinkos ministerijos (toliau – Geologijos tarnyba) (kreipimosi registracijos Nr. 13-9295), bet iki šiol negavo oficialaus atsakymo. Šios tarnybos Veiklos administravimo specialistė B el. laišku atsakė, kad „Prašymai nagrinėjami eilės tvarka pagal pateikimo datą. Apie nagrinėjimo rezultataus gausite pranešimą nurodytu el. paštu. Dėl itin didelio pateiktų prašymų registruoti grėžinius skaičiaus procesas vėluoja. Atsiprašome už nepatogumus.“

6. Pareiškėjai 2026 m. sausio 19 d. papildomai informavo, kad Inspekcija nepateikia jiems atsakymo į 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi apie atliktą Kelio remontą pažeidžiant esminius paprastojo remonto Projekto sprendinius, t. y. kad „buvo atlikta savavališka statyba“ (kreipimosi registracijos Inspekcijoje Nr. 3D-4886), kad Inspekcija „siunčia vietoj to atsakymą į pranešimą Nr. 3D-4934“ dėl Inspekcijos pareigūnų piktnaudžiavimo (Pareiškėjų nuomone, tai visiškai skirtingi kreipimaisi į Inspekciją).

TYRIMO IŠVADOS

7. Seimo kontrolierė Jolita Miliuvienė tyrimo metu 2025 m. spalio 21 d. raštu Nr. SE-2111 (toliau – SK 2025-10-21 Raštas) kreipėsi į Savivaldybę, Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą (toliau – NVSC) ir Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), prašydama pateikti informaciją, reikalingą Skundo tyrimui (2 priedo 1 punktas).

8. AAD 2025 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. AD5-23980 pateikė atsakymą į SK 2025-10-21 Raštą (2 priedo 3 punktas).

9. Seimo kontrolierė 2025 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. SE-232 papildomai kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjų 2025 m. lapkričio 12 d. Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos (pažymos 4 punktas) (2 priedo 2 punktas).

10. NVSC 2025 m. lapkričio 24 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1 Mr)2-47379 pateikė atsakymą į SK 2025-10-21 Raštą (2 priedo 4 punktas).

11. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. pateiktą papildomą informaciją (pažymos 5 punktas), 2025 m. gruodžio 8 d. raštu Nr. SE-2520 kreipėsi į Geologijos tarnybą, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjų pateiktos informacijos (2 priedo 5 punktas).

12. Seimo kontrolierė 2025 m. gruodžio 9 d. raštu Nr. SE-2530 informavo Pareiškėjus, kad atsižvelgus į tai, kad ne visos institucijos yra pateikusios atsakymus į pirmiau nurodytus kreipimusis, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 18 straipsniu, Skundo tyrimo terminą pratęsė (2 priedo 6 punktas).

13. Geologijos tarnyba 2025 m. gruodžio 16 d. raštu Nr. (3)-1.7-5755 pateikė atsakymą į Seimo kontrolierės 2025 m. gruodžio 8 d. raštą (2 priedo 7 punktas).

14. 2026 m. sausio 21 d. buvo gautas Savivaldybės 2025 m. gruodžio 8 d. raštas Nr. AP3E-5303 – atsakymas į SK 2025-10-21 Raštą (2 priedo 7 punktas).

15. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į Pareiškėjų 2026 m. sausio 19 d. pateiktą papildomą informaciją (pažymos 6 punktas), 2026 m. sausio 29 d. raštu Nr. SE-251 kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjų pateiktos informacijos 2026 m. gegužės 25 d. papildomu raštu Nr. SE-1331 (2 priedo 5 ir 8 punktai).

16. Inspekcija pateikė 2026 m. vasario 10 d. atsakymo Pareiškėjui Nr. 2D-3139 kopiją, 2026 m. kovo 3 d. raštą Nr. 2D-4963, 2026 m. birželio 15 d. raštą Nr. 2D-15622 ir 2026 m. birželio 16 d. el. laišką (registracijos Nr. 1D-1600) (2 priedo 9 punktas).

17. Tyrimui aktualus teisinis reguliavimas, įtvirtintas Konstitucijoje, Seimo kontrolierių įstatyme (toliau – ir SKĮ), Vietos savivaldos įstatyme (toliau – ir VSI), Triukšmo valdymo įstatyme (toliau – ir TVĮ), Kelių įstatyme, Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme (toliau – ir SEĮ), Visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme (toliau – ir VSPĮ), Viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAĮ), Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatyme (toliau – ir TGĮ), Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme (toliau – ir VTVĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse, patvirtintose Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Prašymų nagrinėjimo taisyklės), Triukšmo prevencijos veiksmų planų sudarymo ir patvirtinimo bei juose nustatytų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo tvarkos apraše (toliau – ir Aprašas) ir Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos apraše, patvirtintuose Vyriausybės 2018 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 321 „Dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo įgyvendinimo“, bei teismų praktika, suformuota Konstitucinio Teismo (toliau ir – KT) nutarimuose ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) jurisprudencijoje, pateikiami 3 ir 4 prieduose.

18. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją (2 priedas) ir teisinį reguliavimą (3 priedas), išvados pateikiamos išskiriant šias dalis:

- 18.1. Dėl Savivaldybės veiklos (neveikimo);
- 18.2. Dėl Pareiškėjų prašymo nagrinėjimo Geologijos tarnyboje;
- 18.3. Dėl Pareiškėjų prašymų nagrinėjimo Inspekcijoje.

Dėl Savivaldybės veiklos (neveikimo)

19. Savivaldybė, vykdydama jai priskirtas funkcijas, be kita ko, privalo laikytis bendrųjų konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigų tarnavimo

žmonėms, teisės viršenybės ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) reikalavimų. Savivaldybės veikla turi būti aiški ir nedviprasmiška (4 priedo 2 punktas).

Savivaldybė savo veiklą taip pat privalo grįsti VSĮ nustatytais teisėtumo, gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus ir reagavimo į gyventojų nuomonę, žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir pagarbos jiems principais, t. y. Savivaldybės institucijų veikla turi būti grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, Savivaldybė turi informuoti vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaryti sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus. Be to, Savivaldybės institucijos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti vietos gyventojams į jų pateiktus pasiūlymus; Savivaldybės institucijų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių.

Atsižvelgiant į LVAT praktiką (4 priedo 2 punktas), Savivaldybės institucijos, siekdamos įgyvendinti gero viešojo administravimo principą, užtikrinti žmogaus teisių ir laisvių bei privataus asmens, kaip silpnesnės santykio su viešąja administracija šalies, apsaugą, privalo bet kurioje situacijoje vadovautis fundamentaliais protingumo, teisingumo, sąžiningumo principais, o priimdamos sprendimus atsižvelgti į susiklosčiusių faktinių aplinkybių visumą.

Remiantis KT praktika, Savivaldybės darbas turi būti organizuotas taip, kad į ją kreipęsi žmonės nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo (4 priedo 1 punktas).

Apibendrinus pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju vertintina, ar Savivaldybė, vykdydama jai priskirtas funkcijas savivaldybių vietinės reikšmės kelių priežiūros, saugaus eismo organizavimo, triukšmo prevencijos įgyvendinimo ir informacijos suinteresuotiems asmenims teikimo srityse, tinkamai įgyvendina įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, tarnauja žmonėms, užtikrina suinteresuotų asmenų teises į sveiką aplinką bei būsto neliečiamumą.

20. Dėl įrengto Kelio atitikties Projektui

20.1. Pagal Kelių įstatymo 4 straipsnį vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms (3 priedo 1.4 papunktis). Savivaldybė, vadovaudamasi VSĮ 6 straipsnio 32 punktu, vykdo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo ir tiesimo funkcijas (3 priedo 1.3 papunktis).

Vadovaujantis SEĮ 1 straipsnio 2 dalimi ir 11 straipsniu, Kelių įstatymas nustato reikalavimus kelių projektavimui, tiesimui ir su šiomis veiklomis susijusias kelių savininkų pareigas, o kelių savininkai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones. Jos įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius, vadovaujantis Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais, Lietuvos Respublikos standartais ir kitais normatyviniais teisės aktais (3 priedo 1.6 papunktis).

Pagal Kelių įstatymo 5 straipsnio 4 ir 6 dalis vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo ir darbus organizuoja jų savininkai ir (ar) valdytojai.

20.2. Pareiškėjai skundžiasi, kad Bendrovė, remontuodama Kelią, nesilaikė Projekto sprendinių, o Savivaldybė situaciją žino, bet nesiima jokių priemonių (pažymos 2.1 papunktis).

Nagrinėjamu atveju ne Savivaldybės (Kelio savininkės), o Bendrovės užsakymu (siekiant užtikrinti privažiavimą prie eksploatuojamo Karjero) pagal Savivaldybės išduotą ir

patvirtintą techninę projektavimo užduotį buvo parengtas Kelio paprastojo remonto aprašas (Projektas). Pastebėtina, kad Savivaldybė šio tyrimo metu nepaaiškino, kodėl ir koku teisiniu pagrindu Kelio remonto užsakovo funkcijas perleido Bendrovei.

Savivaldybės patvirtintoje techninėje projektavimo užduotyje nurodyta suprojektuoti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį, 2 x 1,0 m pločio žvyro kelkraščius (bendras dangų plotis – 6,5 m), paviršinio vandens nuvedimą į kelio griovius ir kt. Buvo numatyta atstatyti nusidėvėjusius kelio konstrukcinius elementus, nekeičiant kelio ašies plane ir registruoto inžinerinio statinio ribų: kelio dalyje nuo PK 0+00 iki PK 3+53 įrengti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį su žvyro kelkraščiais, o nuo PK 3+53 iki PK 21+53 – 4,5 m pločio žvyro dangos važiuojamąją dalį. Savivaldybė 2021 m. rugsėjo 22 d. raštu Nr. AP3E-2807 pritarė tokiems sprendiniams, jokie kiti Projekto pakeitimai su Savivaldybe nebuvo derinti.

Vadovaujantis Projekto rengimo metu galiojusia Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punkto redakcija, rengiant Kelio – II grupės nesudėtingojo statinio – paprastojo remonto Projektą, statybą leidžiantis dokumentas nebuvo privalomas, o statybos darbai turėjo būti vykdomi pagal Projekte numatytus sprendinius (2 priedo 7.1 papunktis).

Savivaldybė šio tyrimo metu pažymėjo, kad vadovaujantis Statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktais, statytojo teisė gali būti įgyvendinama tik tuo atveju, kai fizinis ar juridinis asmuo valdo ar naudoja žemės sklypą arba statinį nuosavybės teise ar kitu teisėtu pagrindu. Kelias yra Savivaldybės nuosavybės teise valdomas inžinerinis statinys, kurio Bendrovė nevaldė ir nenaudojo nuosavybės teise ar kitu teisėtu pagrindu. Todėl be statytojo pritarimo / suderinimo ar kitų įgaliojimų savarankiškai keisti Savivaldybės patvirtintus projektinius sprendinius ar organizuoti remonto darbus be Savivaldybės žinios negalėjo. Bendrovė, vykdydama užsakovo funkcijas, Savivaldybei statybos aikštelės neperdavė, statybos rangos ar bendradarbiavimo sutarties dėl kelio remonto darbų nesudarė, apie faktinę darbų pradžią ir paskirtą rangovą neinformavo, todėl, Savivaldybės nuomone, ji neturėjo galimybės paskirti už rangos darbus atsakingo asmens ir organizuoti statybos darbų techninės priežiūros (2 priedo 7.3 papunktis).

20.3. Nagrinėjamu atveju Savivaldybė, 2025 m. balandžio 26 d. gavusi Pareiškėjų skundą dėl vykstančių darbų Kelyje (kartu ir prašymą pateikti Projektą ir statybų leidimą), 2025 m. gegužės 5 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (toliau – Patikrinimas) ir surašė faktinių duomenų patikrinimo aktą Nr. AP8E-99. Nustatyta, kad nagrinėjamoje Kelio atkarpoje vietoje Projekte numatytos 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamosios dalies ir po 1,0 m pločio žvyro kelkraščių abiejose pusėse (bendras dangų plotis – 6,5 m) yra įrengta apie 7,5 m pločio vientisa asfaltbetonio danga, neįrengti numatyti žvyro kelkraščiai, žalioji zona likusioje Kelio juostos dalyje yra labai sumažinta, neįgyvendinti Projekte numatyti paviršinių nuotekų surinkimo sprendiniai.

Savivaldybė pripažino, kad faktiškai įgyvendinti Kelio remonto sprendiniai akivaizdžiai neatitiko Savivaldybės patvirtintų Projekto sprendinių.

20.4. VAĮ 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad administracinė procedūra turi būti pradėta per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos. Administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo savivaldybė turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos (arba pratęsti šį terminą ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, pranešant asmeniui apie tokį termino pratęsimą; VAĮ 10 straipsnio 4 dalis).

Pagal esamą administracinių teismų praktiką, asmuo, nepriklausomai nuo dokumento, kuriuo kreipiasi į viešojo administravimo subjektą, pobūdžio (skundas,

pareiškimas, prašymas), turi teisę, kad šis kreipimasis būtų išnagrinėtas ir į jį būtų atsakyta teisės aktų nustatyta tvarka. Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme ar kitame teisės akte nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą (4 priedo 2 punktas).

Nagrinėjamu atveju administracinė procedūra pagal Pareiškėjų skundą turėjo būti pradėta ne vėliau kaip 2025 m. balandžio 30 d., o ne po 2025 m. gegužės 5 d. Patikrinimo.

Savivaldybė administracinį sprendimą pagal Pareiškėjų 2025 m. balandžio 26 d. skundą turėjo priimti iki 2025 m. gegužės 26 d. (pratęsus terminą – iki birželio 9 d.), tačiau Savivaldybė šio tyrimo metu nepateikė duomenų, kad per VAĮ nustatytus terminus būtų atsakiusi į Pareiškėjų 2025 m. balandžio 26 d. skundą ir jame pateiktus prašymus.

20.5. Vadovaujantis VAĮ 27 straipsnio 1 dalimi, paprastai tikrinant faktinius duomenis vietoje apie tai informuojamas asmuo, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų pradėta administracinė procedūra; jam pranešama apie patikrinimo laiką, kad jis galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. Tik tokiu atveju, jeigu patikrinimo vietoje metu gali būti paskelbta informacija, kuri pagal įstatymus negali būti vieša, jam sudaroma galimybė susipažinti su patikrinimo rezultatais (3 priedo 1.8 papunktis).

Savivaldybė šio tyrimo metu paaiškino, kad Pareiškėjai ir kiti suinteresuoti subjektai nebuvo informuoti apie Patikrinimo datą ir laiką iš anksto, nes Patikrinimas buvo atliekamas kaip pirminis operatyvus faktinių aplinkybių konstatavimas, kurio tikslas – nedelsiant patikrinti Pareiškėjų užklausoje nurodytus faktus ir fiksuoti objektyvią situaciją Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiame Kelyje, įvertinant, ar yra pagrindas pradėti tolesnes administracines procedūras (kreipimąsi dėl paaiškinimų, privalomųjų nurodymų taikymą, informacijos teikimą atsakingoms institucijoms ir pan.) (2 priedo 7.2 papunktis).

Pažymėtina, kad minėti Savivaldybės paaiškinimai vertintini kritiškai, nes ji nepateikė duomenų apie tai, kad 2025 m. gegužės 5 d. Patikrinimo metu galėjo būti paskelbta informacija, kuri pagal įstatymus negali būti vieša. Taigi, Savivaldybė šiuo atveju nesilaikė VAĮ 27 straipsnio 1 dalies reikalavimų ir neturėjo teisinio pagrindo nepranešti Pareiškėjams apie Patikrinimo laiką, kad jie galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje.

20.6. Savivaldybė, atsižvelgusi į Patikrinimo rezultatus, 2025 m. birželio 3 d. raštu Nr. AP3E-2101 kreipėsi į Bendrovę, prašydama paaiškinti, kokių pagrindų buvo pakeisti Projekto sprendiniai ir kodėl darbai atlikti ne pagal Projektą (3 priedo 7.3 papunktis). Bendrovė pateikė Savivaldybei paaiškinimus, iš kurių ne visi atitinka faktinę situaciją. Bendrovė pripažino, kad Projekto sprendiniai galėjo būti pakeisti be Savivaldybės žinios, ir nurodė esą pasiruošę ieškoti bendro sutarimo, ieškant geriausio sprendimo susidariusiai situacijai (2 priedo 7.4 papunktis).

Kaip šio tyrimo metu paaiškino Savivaldybė, ji nuosekliai bendradarbiavo su atsakingomis valstybės institucijomis, nagrinėjo nuolat gaunamą informaciją ir teikė turimą informaciją pagal užklausoje, dalyvavo Inspekcijos atliekamame patikrinime, kurio metu buvo aptartos nustatytos aplinkybės ir galimi teisėti situacijos sprendimo būdai. Siekdama priimti techniškai pagrįstą ir eismo saugos požiūriu tinkamą sprendimą, Savivaldybė kreipėsi konsultacijų ir (ar) vertinimų į tinkamą kompetenciją turinčius subjektus (įskaitant VŠĮ Transporto kompetencijų agentūrą, Vilnius TECH Kelių tyrimo institutą, nepriklausomus saugaus eismo auditorius), kad būtų parinktos realiai įgyvendinamos priemonės. Pastebėtina, kad Savivaldybė Seimo kontrolierei nepateikė dokumentų, patvirtinančių pirmiau nurodytas aplinkybes (išskyrus kreipimąsi į Bendrovę), taip pat nepateikė duomenų, kad apie šiuos

galimus Savivaldybės veiksmus buvo informuojami Pareiškėjai.

Įvertinusi gautus paaiškinimus, technines galimybes ir Aplinkos ministerijos persiūtą 2025 m. spalio 17 d. Pareiškėjų prašymą („užtikrinti, kad veiklos vykdytojas nedelsiant taikytų papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažintų veiklos apimtį / nutrauktų veiklą, taip pat įpareigoti Kelio praplatinimą atlikusius asmenis įrengti gatvės (Kelio) Projekte numatytus kelkraščius“) ir siekdama užtikrinti statybos proceso teisėtumą ir patvirtintų projektinių sprendinių įgyvendinimą, Savivaldybė priėmė sprendimą taikyti privalomas priemones. 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5047 (beveik po 7 mėnesių nuo Patikrinimo dienos) Savivaldybė **įpareigojo Bendrovę per 6 mėnesius nuo rašto gavimo dienos (t. y. iki 2026 m. birželio mėn.) atlikti Kelio paprastojo remonto darbus pagal Savivaldybės suderintą Projektą:** įrengti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį, po 1,0 m pločio žvyro kelkraščius abiejose kelio pusėse, užtikrinti paviršinių nuotekų nuvedimą į griovius pagal projektinius sprendinius ir pašalinti kitus savavališkus patvirtintų sprendinių neatitinkančius pakeitimus.

Pareiškėjai apie pirmiau nurodytą sprendimą ir Patikrinimo rezultatus buvo informuoti Savivaldybės 2025 m. gruodžio 4 d. raštu Nr. AP3E-5235, atsakant į 2025 m. spalio 22 d. gautą Aplinkos ministerijos Savivaldybei persiūtą Pareiškėjų 2025 m. spalio 17 d. kreipimąsi (2 priedo 7.5 papunktis).

Kaip buvo minėta, Savivaldybė Seimo kontrolierei nepateikė duomenų, kad nustatyta tvarka kitu raštu būtų atsakiusi į Pareiškėjų 2025 m. balandžio 26 d. skundą. Taigi į šį skundą galimai iš dalies atsakyta Savivaldybės 2025 m. gruodžio 4 d. raštu, t. y. po 8 mėn. nuo skundo dėl Kelyje vykdomų darbų gavimo dienos, nesilaikant VAĮ nustatytų prašymų ir skundų nagrinėjimo bei administracinių sprendimų priėmimo terminų.

20.7. Vadovaujantis VTVĮ 9 straipsniu savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir kitais principais, o priimamais sprendimais turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei; savivaldybių turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas; sandoriai dėl šio turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir (ar) savivaldybių turtu, nustatytais atvejais ir būdais (3 priedo 1.10 papunktis).

Apibendrinus pirmiau nurodytas Savivaldybės veiklos aplinkybes konstatuotina, kad jos veikla, nagrinėjant Pareiškėjų 2025 m. balandžio 26 d. skundą, turi biurokratizmo požymių: Patikrinimas atliktas tik gavus Pareiškėjų skundą, Pareiškėjams, nesilaikant VAĮ reikalavimų, nepagrįstai nesudaryta galimybė jame dalyvauti, galimai nesilaikyta VAĮ nustatytų atsakymo pateikimo terminų, dalis skundo prašymų apskritai nebuvo nagrinėti (pvz., dėl Projekto pateikimo), o apie galimus Savivaldybės veiksmus Pareiškėjai neinformuoti daugiau kaip 7 mėnesius po Patikrinimo. Savivaldybė, perleidusi Kelio remonto užsakovo funkcijas Bendrovei, nepagrįstai, nesilaikydama VTVĮ principų reikalavimų, nekontroliavo jos veiklos Kelio remonto klausimu, neorganizavo remonto ir statybos darbų techninės priežiūros, neinicijavo statybos rangos ar bendradarbiavimo sutarties sudarymo ir nerūpestingai valdė savo turtą (Kelią). Dėl to ilgą laiką nebuvo užtikrinta, kad būtų atsižvelgta į visuomenės interesus (Projekto sprendiniai buvo patvirtinti Savivaldybės 2021 m. rugsėjo 22 d. raštu, o sprendimas dėl privalomųjų priemonių taikymo Bendrovei priimtas tik 2025 m. lapkričio 25 d., ir tik po to, kai teko atlikti Patikrinimą gavus Pareiškėjų

skundą. Savivaldybė savo neveikimu sudarė prielaidas galimai neteisėtiems Bendrovės veiksmams vykdant Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio Kelio remonto darbus, kurie buvo atliekami neperdavus statybos aikštelės Savivaldybei ir nesudarius statybos rangos ar bendradarbiavimo sutarties dėl šių darbų bei nesilaikant patvirtintų Projekto sprendinių (pažymos 20.2 papunktis).

21. Dėl Kelių važiuojančių transporto priemonių keliamo triukšmo, eismo saugumo problemų

21.1. Savivaldybė, vadovaudamasi VSĮ 6 straipsnio 32 ir 35 punktais, vykdo vietinės reikšmės kelių ir gatvių saugaus eismo organizavimo bei triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo srityje jai priskirtas funkcijas (3 priedo 1.3 papunktis).

Vadovaujantis Konstitucijos 53 straipsniu, valstybė turi pareigą rūpintis žmonių sveikata, saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių (3 priedo 1.1 papunktis). Pažymėtina, kad KT savo praktikoje yra konstatavęs, jog žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių, žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas ir viešasis interesas, o ūkinės veiklos ribojimas, kuriuo siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, traktuotinas kaip skirtas bendrai tautos gerovei užtikrinti (4 priedo 1 punktas).

Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – HN 33:2011) nustatyta, kad transporto sukeltas triukšmas – tai transporto priemonių eismo sukeltas nuolatinis arba daugelio kartotinių pavienių garso įvykių triukšmas (3 priedo 1.13 papunktis).

LVAT yra pažymėjęs, jog „teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimai neapsiriboja konkrečiais ar fiziniais pažeidimais, pvz., neteisėtu patekimu į būstą, bet taip pat apima tuos, kurie nėra konkretūs ar fiziniai, pvz., triukšmas, tarša“ (4 priedo 2 punktas). Taigi, triukšmo ribinių dydžių viršijimas Name dėl Kelių važiuojančio transporto keliamo triukšmo laikytinas ne tik jų teisės į sveiką aplinką, bet ir į būsto neliečiamybę pažeidimu.

Pažymėtina, kad TVĮ (3 priedo 1.5 papunktis) 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti triukšmą skleidžiančios veiklos valdymą, siekti išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę, sveikatą ir aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio. Pagal TVĮ 3 straipsnį pagrindiniai triukšmo valdymo principai yra žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas ir apsauga nuo triukšmo, t. y. asmuo neturi būti veikiamas tokio lygio triukšmo, kuris keltų pavojų jo gyvybei ar sveikatai (nebūtų viršijami triukšmo HN 33:2011 nustatyti ribiniai dydžiai). TVĮ taip pat nustato, kad pagrindinės triukšmo valdymo priemonės yra transporto srautų planavimas, techninės priemonės triukšmo šaltiniuose (mažesnę triukšmą skleidžiančių šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimas šaltinyje ir poveikio vietoje), garso skleidimo mažinimas, triukšmo kontrolė ir pan.

Vadovaujantis TVĮ 22 straipsniu triukšmo kontrolė privaloma zonose, kur jis viršija arba gali viršyti ribinius dydžius. Viršijus ribinį dydį, triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ar mažinti (TVĮ 2 straipsnio 24 dalis).

TVĮ 4 straipsnyje nustatyta, kad valstybinį triukšmo valdymą pagal savo kompetenciją, be kitų institucijų, įgyvendina ir savivaldybių institucijos. Valstybinis triukšmo valdymas apima teisinių, organizacinių ir techninių priemonių visumą, kurių tikslas – užtikrinti gyventojų ir aplinkos apsaugą nuo žalingo triukšmo poveikio, įskaitant apsaugą nuo triukšmo sukeltą dirginimą ir miego trikdydymą bei tyliųjų zonų išsaugojimą (TVĮ 2 straipsnio 26¹ dalis).

Savivaldybė, vadovaudamasi TVĮ 27 straipsniu, siekdama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, kartu su Sveikatos apsaugos

ministerija ar jos įgaliota institucija turi teisę laikinai taikyti triukšmo mažinimo priemones, o suderinusi su Susisiekimo ministerija, nustatytoje teritorijoje apriboti arba uždrausti transporto priemonių eismą.

Pažymėtina, kad įstatymų leidėjas TVĮ 30 straipsnio 3 punktu suteikė asmenims teisę reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai. Asmenys turi teisę Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka iš valstybės ir savivaldybių institucijų gauti teisingą informaciją apie triukšmo lygius, jo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimą, leidžiamus normatyvus ir planuojamų naudoti triukšmo šaltinių pavojingumą sveikatai.

Saugaus eismo keliais reikalavimus reglamentuoja SEĮ (3 priedo 1.6 papunktis) ir kiti teisės aktai, saugaus eismo priemonės įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, statant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius. Savivaldybės meras arba jo įgaliotas Savivaldybės administracijos direktorius, užtikrindami eismo saugumą, iš Savivaldybės ir valstybinio administravimo subjektų bei nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro Komisiją, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose, organizuoja šių kelių ir gatvių priežiūrą, transporto infrastruktūros objektų projektavimą, statybą, gatvių tiesimą, taisymą ir rekonstravimą, gali organizuoti Savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimą, reguliarių kelio saugumo patikrinimą, viso kelių tinklo saugumo vertinimą ir kt.

21.2. Pareiškėjai skundžiasi, kad Karjerą aptarnaujantis sunkiasvoris transportas Kelyje ties Pareiškėjų gyvenamąja aplinka sukelia didelį triukšmą. NVSC nustačius, kad Keliu važiuojančio transporto triukšmas viršija leistinas normas, Savivaldybė dėl to nesiima jokių priemonių (pažymos 2.3 papunktis).

Pastebėtina, kad šios Skundo dalies tyrimo metu vertinant Savivaldybės veiklą svarbu atsižvelgti į jos bendradarbiavimą su NVSC ir Seimo kontrolierei pateiktą informaciją (pažymos 2.3 papunktis, 2 priedo 4 ir 7 punktai),.

NVSC 2025 m. gegužės 8 d. nustatė, kad triukšmas Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje viršijo HN 33:2011 nustatytus didžiausius ribinius dydžius (operatyvioji kontrolė atlikta pagal Pareiškėjų 2025 m. balandžio 7 d. skundą; 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo aktas) ir 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 informavo apie tai Savivaldybę. NVSC taip pat pateikė nurodymą Bendrovei imtis priemonių pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamam triukšmui Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje mažinti.

Savivaldybė 2025 m. sausio 25 d. gavo pirmąjį Pareiškėjų kreipimąsi dėl Keliu važiuojančio transporto keliamo triukšmo (2 priedo 7.12 papunktis).

Savivaldybė 2025 m. birželio 30 d. raštu Nr. AP3E informavo NVSC, kad įvertindama susiklosčiusios situacijos sudėtingumą dar iki NVSC rašto gavimo ėmėsi konkrečių priemonių, t. y., įrengė Salkininkų gyvenvietėje transporto priemonių greitį ir eismą tam tikromis valandomis ribojančius kelio ženklus. Taip pat nurodė, kad, atsižvelgdama į 2025 m. gegužės 8 d. nustatytus triukšmo ribinių dydžių viršijimus Keliu važiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, planuoja organizuoti gyvenvietėje įrengtos infrastruktūros nepriklausomą saugumo patikrinimą, kurio tikslas – identifikuoti galimus eismo saugumo trūkumus, įvertinti jų poveikį eismo dalyvių saugumui, nustatyti eismo organizavimo pertvarkymo galimybes planuoti kitų priemonių, mažinančių neigiamą transporto poveikį gyvenamajai aplinkai, taikymą, ir apie atlikto patikrinimo rezultatus informuos NVSC atskiru pranešimu. Savivaldybė paprašė informuoti, kokių priemonių atsižvelgiant į NVSC 2025 m. gegužės 29 d. pateiktus nurodymus ėmėsi Bendrovė, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas gyvenamojoje

aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių.

Savivaldybė, gavusi NVSC 2025 m. gegužės 29 d. raštą, Bendrovei jo papildomai nepersuntė, nes NVSC jau buvo ją įpareigojęs imtis priemonių, kad Karjero sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas neviršytų HN 33:2011 nustatytų ribinių dydžių, o šių reikalavimų vykdymo priežiūra priskirta NVSC kompetencijai (2 priedo 7.7 papunktis).

NVSC 2025 m. liepos 24 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-29611 informavo Savivaldybę, kad Bendrovė nepateikė duomenų apie priemones, kurių ėmėsi, siekdama įvykdyti NVSC reikalavimus. Taip pat nurodyta, kad Bendrovė 2025 m. liepos 7 d. informavo NVSC, kad, nesutikdama su jo pateiktu 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo aktu ir nustatytais aplinkybėmis bei vadovaudamasi VAĮ 14 straipsniu, Lietuvos administracinių ginčų komisijai (toliau – LAGK) 2025 m. liepos 2 d. pateikė skundą, kuriuo prašo aktą panaikinti. LAGK 2025 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. 21RE4-155 (AG4-117/20-2025) (toliau – Sprendimas) atmetė Bendrovės skundą (2 priedo 4.2 papunktis). Bendrovė 2025 m. spalio 15 d. šį sprendimą ir NVSC patikrinimo aktą apskundė Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmams (2 priedo 4.3 papunktis).

Bendrovė iki 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų nesiėmė jokių priemonių, kad sumažintų keliu važiuojančio Karjerą aptarnaujančio sunkiasvorio transporto keliamą triukšmą (2 priedo 4.3 papunktis).

21.3. NVSC, 2025 m. rugsėjo 17 d. atlikdamas grįžtamąją kontrolę, vėl nustatė, kad triukšmas Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje viršijo HN 33:2011 nustatytus didžiausius ribinius dydžius. Dėl to NVSC Bendrovei 2025 m. spalio 9 d. pakartotinai pateikė nurodymą imtis priemonių ir užtikrinti, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių.

NVSC 2025 m. spalio 15 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178, vadovaudamasis TVĮ 27 straipsnio 2 dalimi, taip pat pateikė Savivaldybei informaciją dėl triukšmo ribinių dydžių viršijimo, prašydamas Bendrovei taikyti TVĮ nurodytus veiksmus (2 priedo 4.1 papunktis).

Savivaldybė 2025 m. spalio 26 d. raštu Nr. AP3E-4572 „Dėl bendradarbiavimo įgyvendinant triukšmo valdymo priemones“ (kopija pateikta Bendrovei ir Pareiškėjams) kreipėsi į Sveikatos apsaugos ministeriją (toliau – SAM), prašydama bendradarbiauti sprendžiant susidariusią situaciją ir įgyvendinant reikalingas triukšmo valdymo priemones, jas derinant ir koordinuojant (2 priedo 7.7 papunktis).

NVSC 2025 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1Mr)2-45644 SAM informavo apie susidariusią situaciją ir kad Bendrovė 2025 m. spalio 22 d. raštu „Dėl triukšmo mažinimo plano suderinimo“ pateikė derinimui triukšmo mažinimo planą (toliau – Planas).

21.4. Plane numatyta įgyvendinti triukšmo mažinimo priemones: projektuoti ir įrengti triukšmo slopinimo priemones privačioje žemėje (gyventojams sutikus) arba valstybinėje žemėje (gyventojams nesutikus).

NVSC, vadovaudamasis TVĮ 22 straipsnio 8 dalimi, 2025 m. lapkričio 3 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1 Mr)2-44138 pritarė Plane numatytų priemonių įgyvendinimo terminui **iki 2026 m. rugsėjo 15 d.**, įvertinęs jų apimtį pagal specifikacijas, projektavimo, derinimo ir įrengimo poreikį. Taip pat paprašė informuoti apie kiekvieno etapo rezultatus, įskaitant gyventojų sutikimus ir (ar) sprendimus dėl pasirinktų triukšmo mažinimo priemonių, jų projektavimo ir derinimo eigą bei numatomus įrengimo etapus (2 priedo 7.8 papunktis).

Bendrovė 2025 m. lapkričio 17 d. raštu informavo NVSC Vilniaus departamentą negavusi Pareiškėjų sutikimo įrengti triukšmo mažinimo priemones jų sklype, todėl kreipėsi į Savivaldybę, prašydama informuoti, ar būtų leista projektuoti ir įgyvendinti Plane numatytas priemones (įrengti laikiną triukšmo mažinimo sienelę) Savivaldybės valdomame žemės sklype

(unikalus Nr. /.../), besiribojančiame su Pareiškėjų Žemės sklypu (2 priedo 4.4 papunktis). Šio tyrimo metu negauta duomenų, kad Savivaldybė būtų atsakiusi į šį Bendrovės kreipimąsi.

21.5. NVSC Bendrovės atsakingam asmeniui vykdo administracinių nusižengimų teiseną pagal Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 48 straipsnio 1 dalį už TVĮ ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymą ar pažeidimą (protokolo Nr. ROIK 25288636142) (2 priedo 4.5 papunktis).

21.6. NVSC numato atlikti grįžtamąją kontrolę dėl Karjero veiklos metu sunkiasvorio transporto keliamo triukšmo Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje, Bendrovei įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones pagal Plane pateiktus terminus (2 priedo 4.6 papunktis).

21.7. Savivaldybė šio tyrimo metu paaiškino, kad neišduoda leidimų karjerų veiklai vykdyti ir nevykdo jų eksploatavimo kontrolės, todėl neturi įgaliojimų savo administraciniu sprendimu riboti ar sustabdyti Bendrovės veiklos apimčių. Savivaldybė veikia pagal kompetenciją kaip vietinės reikšmės Kelio valdytoja ir gali taikyti eismo organizavimo priemones, teikti privalomuosius nurodymus dėl Kelio elementų atstatymo pagal suderintus sprendinius, taip pat bendradarbiauti su atsakingomis valstybės institucijomis, vykdančiomis triukšmo ir taršos kontrolę, ir teikti joms turimą informaciją.

Savo ruožtu Savivaldybė nurodė taikiusi jos kompetencijai priskirtas operatyvias prevencines triukšmo valdymo priemones, įskaitant eismą ribojančių kelio ženklų įrengimą ir komunikaciją su Bendrove ir atsakingomis institucijomis. Be to, 2025 m. balandžio 18 d. raštu „Dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“ gavusi Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos departamento prašymą pateikti pasiūlymus (kaip poveikio aplinkai vertinimo subjekto) dėl Bendrovės planuojamos ūkinės veiklos – transporto srauto į eksploatuojamą Karjerą didinimo, Savivaldybė 2025 m. gegužės 2 d. mero raštu nepritarė šiai veiklai. Nurodyta, kad „esama infrastruktūra yra nepritaikyta planuojamam intensyviui eismui, transporto triukšmas ir oro užterštumas kietosiomis dalelėmis dar labiau padidės, o Bendrovės pateiktame poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumente numatytos priemonės nėra pakankamai efektyvios užtikrinti neigiamo poveikio sumažinimą aplinkinėms teritorijoms“ (2 priedo 7.9 papunktis).

21.8. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjai 2025 m. rugpjūčio 7 d. kreipėsi į Savivaldybę dėl papildomų greičio mažinimo priemonių įrengimo Kelyje. Šis prašymas buvo nagrinėjamas 2025 m. rugpjūčio 14 d. Savivaldybės Kelių eismo saugos komisijos (toliau – Komisija) posėdyje, priėmus sprendimą įrengti greičio mažinimo priemonę – kalnelį.

Pažymėtina, kad Savivaldybė šio tyrimo metu nepateikė duomenų, kad būtų konkrečiu raštu pateikusi Pareiškėjams informaciją apie Komisijos priimtą sprendimą.

Minėtas sprendimas nebuvo įgyvendintas, nes jį priėmus toliau vyko „Inspekcijos patikrinimo procesas, komunikacija su ūkinę veiklą vykdančiu subjektu (Bendrove), kurių metu buvo vertinami Kelio faktinių parametrų neatitikimai suderintam Projektui ir planuojami tolesni veiksmai“ (Savivaldybė 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5047 įpareigojo Bendrovę per 6 mėnesius nuo šio rašto gavimo dienos atlikti Kelio paprastojo remonto darbus pagal Savivaldybės suderintą Projektą). Savivaldybė šio tyrimo metu paaiškino, kad „iki galutinio techninių sprendinių dėl Kelio parametrų (dangos pločio, kelkraščių ir paviršinių nuotekų nuvedimo) suregulavimo Savivaldybė atidėjo papildomų greičio ribojimo priemonių įrengimą, kad jos netaptų kliūtimi privalomųjų darbų vykdymui, nereikalautų papildomo ardymo ar išlaidų ir būtų įrengtos jau ant galutinai sutvarkytos Kelio dangos“ (2 priedo 7.10 papunktis).

Pareiškėjų 2025 m. rugpjūčio 7 d. kreipimesi taip pat buvo prašoma taikyti

papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti ar nutraukti Karjero veiklą, uždrausti /.../ g. sunkiasvorio transporto eismą dėl triukšmo (higienos normų pažeidimų, atkurti buvusią gatvės geometriją arba įrengti buferinę (saugumo) zoną ar kelkraščius ir kt. (2 priedo 7.11 papunktis). Savivaldybės teigimu, 2025 m. rugsėjo 25 d. atsakymas Nr. AP3E-3994 buvo pateiktas Pareiškėjams kaip tarpinis informavimas apie atliekamus veiksmus ir tuo metu vykstantį situacijos vertinimą, kadangi dalis sprendimų turinio tiesiogiai priklausė nuo dar nebaigtų procesų ir renkamų duomenų.

Pažymėtina, kad Savivaldybė šio tyrimo metu nepateikė duomenų, kad būtų pateikusi papildomą (galutinį) atsakymą į minėtą Pareiškėjų kreipimąsi.

21.9. Kartotinai pabrėžtina, kad triukšmui Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje ir gyvenamuosiuose pastatuose viršijant ribinius dydžius, triukšmo šaltinio valdytojas (šiuo atveju – Savivaldybė) privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ar mažinti, triukšmo kontrolė privaloma zonose, kur jis viršija ribinius dydžius, Savivaldybė, vadovaudamasi TVĮ 27 straipsnio 2 dalies 3 punktu, siekdama apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliota institucija turi teisę laikinai taikyti triukšmo mažinimo priemones, o suderinusios su Susisiekimo ministerija, nustatytoje teritorijoje apriboti arba uždrausti transporto priemonių eismą.

Pabrėžtina, kad šio tyrimo metu negauta duomenų, kad Savivaldybė kartu su Sveikatos apsaugos ministerija būtų laikinai taikiusi triukšmo mažinimo priemones, o suderinusios su Susisiekimo ministerija, Kelyje prie Pareiškėjų gyvenamosios aplinkos būtų papildomai apribojusios arba uždraudusios transporto priemonių eismą.

Suprantama, kad, Bendrovei įgyvendinant Plane numatytas priemones iki š. m. rugsėjo 15 d., nuolatinių triukšmo mažinimo priemonių taikymas galimai būtų neefektyvus, tačiau, siekiant apsaugoti žmonių gyvybę, sveikatą ir aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio, Plano įgyvendinimo laikotarpiu turėjo būti taikomos papildomos laikinosios apsaugos nuo triukšmo priemonės.

22. Dėl prašymo pateikti Projektą nagrinėjimo

22.1. Vadovaujantis TGIĮ 13 straipsnio 1 dalimi (3 priedo 1.9 papunktis) prašymai dėl duomenų (informacijos) teikimo nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka, t. y. turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo gavimo dienos (pratęsus nagrinėjimo terminą, ne vėliau, kaip per 30 darbo dienų), vadovaujantis išsamumo principu (į prašymą turi būti atsakyta aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis buvo remtasi vertinant prašymo turinį) (3 priedo 1.8 papunktis).

Be to, nagrinėjant prašymą pateikti informaciją (dokumentus), turi būti vadovujamasi TGIĮ 6 straipsnyje nustatytais duomenų teikimo principais, Pareiškėjams teikiami duomenys turi atitikti Savivaldybės disponuojamus duomenis (duomenų tikslumo principas), Savivaldybės veiksmai teikiant duomenis turi būti grindžiami TGIĮ ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais (teisėtumo principas), Pareiškėjams turėjo būti teikiama pagalba įgyvendinant jų teisę gauti duomenis (pagalbos principas).

22.2. Pareiškėjai skundžiasi, kad Savivaldybė nepateikia jiems Projekto (pažymos 2.2 papunktis).

Nagrinėjamu atveju Pareiškėjai 2025 m. balandžio 26 d. ir rugpjūčio 7 d. kreipėsi į Savivaldybę, prašydami pateikti Projektą (1 priedo 1.1 papunktis, 2 priedo 7.2 papunktis).

Savivaldybė 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte Nr. AP3E-3992, atsakydama į Pareiškėjų

2025 m. rugpjūčio 7 d. prašymą (1 priedo 1.1 papunktis), pažymėjo, kad nėra teisės aktų reikalavimo teikti jau įgyvendinto Projekto dokumentaciją peržiūrai ar viešinti ją gyventojų prašymu, kai nėra vykdomos derinimo ar projektavimo procedūros. Projektas yra techninis dokumentas, skirtas vidaus naudojimui, o jo viešas platinimas ar fragmentiškas interpretavimas gali sukelti nepagrįstų vertinimų ir nesusipratimų.

Savivaldybė šio tyrimo metu paaiškino, kad 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte vartota formuluotė, kad Projektas yra „skirtas vidaus naudojimui“, buvo skirta apibūdinti Projekto funkcinę paskirtį statybos procese, o ne konstatuoti, kad jo turinys negali būti nagrinėjamas. Taip pat paaiškino, kad nagrinėjamu atveju – rengiant II grupės nesudėtingojo inžinerinio statinio paprastojo remonto Projektą – privalomo viešinimo pareiga nebuvo taikoma, Projektas Pareiškėjams nebuvo pateiktas (Savivaldybė nusprendė, kad Projektas, „kaip techninio pobūdžio projektinis dokumentas, pats savaime neatsako į Pareiškėjų klausimus, koks rangovas, kada ir koku pagrindu atliks konkrečius darbus vietoje bei kieno sprendimu buvo nukrypta nuo Savivaldybės suderintų techninių sprendinių“) (2 priedo 7.13 papunktis).

Svarbu pažymėti, kad Savivaldybė 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte, atsisakydama pateikti Pareiškėjams Projekto kopiją, šio sprendimo nepagrindė konkrečiomis TGIĮ nuostatomis, t. y. nesilaikė teisėtumo, pagalbos ir kitų principų reikalavimų. Be to, tyrimo metu papildomai aiškindama Projekto nepateikimo priežastis, rėmėsi statybą reglamentuojančiais teisės aktais ir nepagrįstai vertino, kad Projektas neatsako į Pareiškėjams rūpimus klausimus, todėl ir šiuo aspektu nesilaikė TGIĮ principų reikalavimų.

Taip pat pastebėtina, kad į Pareiškėjų 2025 m. rugpjūčio 7 d. prašymą pateikti Projektą Savivaldybė nemotyvuotai atsisakė jį pateikti ir apie tai Pareiškėjus informavo tik rugsėjo 25 d., t. y. praėjus daugiau nei 30 darbo dienų, nors šio prašymo nagrinėjimo termino VAĮ nustatyta tvarka nebuvo pratęsusi (2 priedo 7.11 papunktis). Taigi, Savivaldybė šiuo atveju nesilaikė ir VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų.

22.3. Savivaldybė šio tyrimo metu atsižvelgė į Seimo kontrolinės tarpininkavimo prašymą pateikti Pareiškėjams Projekto kopiją (2 priedo 1.1 papunktis) ir 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5042 ją pateikė Pareiškėjams (2 priedo 7.14 papunktis).

Taigi, Savivaldybė Projekto kopiją Pareiškėjams pateikė tik praėjus 7 mėnesiams nuo 2025 m. balandžio 26 d. prašymo gavimo dienos ir savo neveikimo nepagrindė konkrečiomis teisės aktų nuostatomis. Neatmestina, kad, tinkamai įvertinusi taikytiną teisinį reglamentavimą, Savivaldybė galimai būtų anksčiau priėmusi sprendimą dėl Projekto kopijos pateikimo Pareiškėjams.

23. SKĮ 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti jo kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma. Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.

Apibendrinus šios Skundo dalies tyrimo išvadas (pažymos 20, 21 ir 22 punktai), konstatuotina, kad Savivaldybė netinkamai vykdė jai priskirtas Kelio priežiūros ir taisymo funkcijas, nepakankamai rūpestingai vykdė TVĮ nuostatas triukšmo valdymo srityje ir neužtikrino Pareiškėjams saugios nuo triukšmo aplinkos. Nustatytais atvejais ji taip pat nesilaikė VAĮ 10 straipsnio 4 dalies ir 27 straipsnio 1 dalies reikalavimų bei galimai nepakankamai komunikavo su Pareiškėjais. Tokiu būdu neužtikrino savo veiklos aiškumo, skaidrumo, įstatymo viršenybės ir teisėtumo, taip pat žmogaus teisių užtikrinimo ir pagarbos

joms bei gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus principų. Be to, buvo neužtikrintas VTVĮ visuomeninės naudos ir efektyvumo principų laikymasis, taip pat TGIĮ teisėtumo ir pagalbos principų reikalavimai.

Taigi, Savivaldybė šiuo atveju nesivadovavo konstituciniu principu tarnauti žmonėms, pažeidė Pareiškėjų teisę į gerą viešąjį administravimą, todėl vadovaujantis SKĮ 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu ši Skundo dalis dėl Savivaldybės veiklos (neveikimo) pripažintina pagrįsta.

Dėl Pareiškėjų prašymo nagrinėjimo Geologijos tarnyboje

24. Pareiškėjai 2025 m. gruodžio 1 d. papildė Skundą, nurodydami, kad 2025 m. spalio 28 d. dėl Bendrovės veiklos kreipėsi į Geologijos tarnybą, prašydami panaikinti Bendrovės leidimo naudoti Vilniaus apskrities Trakų rajono Margio telkinio I sklypą galiojimą, atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė, vykdydama naudingųjų iškasenų gavybą, nesilaiko HN 33:2011 reikalavimų (toliau – 2025-10-28 Prašymas), tačiau iki šiol negavo oficialaus tarnybos atsakymo. Geologijos tarnybos Veiklos administravimo specialistė B el. laišku paaiškino, kad prašymai nagrinėjami eilės tvarka pagal pateikimo datą ir kad dėl itin didelio „pateiktų prašymų registruoti gręžinius skaičiaus procesas vėluoja“ (pažymos 5 punktas).

25. Dėl 2025 m. spalio 17 d. prašymo

Geologijos tarnyba šio tyrimo metu paaiškino, kad 2025 m. spalio 17 d. gavo ir Pareiškėjų prašymą „Dėl UAB „Vilniaus karjerai“ eksploatuojamo Margio karjero daromo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai /.../, Salkininkų km., Trakų sen., Trakų r. sav.“, o 2025 m. spalio 22 d. – Aplinkos ministerijos raštu Nr. D8(E)-4249 persiūtą analogišką prašymą (toliau – 2025-10-17 Prašymas). Geologijos tarnybos teigimu, šių prašymų motyvai iš esmės sutampa su 2025-10-28 Prašymo motyvais, t. y. susiję su HN 33:2011 reikalavimų nesilaikymu vykdant Karjero eksploatavimo veiklą.

Geologijos tarnyba, įvertinusi 2025-10-17 Prašymą, vadovaudamasi VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 6 punktu ir 4 dalimi, 2025 m. spalio 28 d. raštu Nr. (7)-1-7-4878 2025-10-17 persiuntė jį nagrinėti pagal kompetenciją AAD.

Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 4 dalimi, jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti asmens prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, apie tai pranešdamas asmeniui (3 priedo 1.8 papunktis).

Nagrinėjamu atveju Geologijos tarnyba persiuntė nagrinėti 2025-10-17 Prašymą per 7 darbo dienas, taigi nesilaikė VAĮ 11 straipsnio 4 dalies reikalavimų.

26. Dėl 2025 m. spalio 28 d. prašymo

26.1. Geologijos tarnybos nuomone, kadangi Pareiškėjų 2025-10-17 Prašymo motyvai iš esmės sutampa su 2025-10-28 Prašymo motyvais, o 2025-10-28 Geologijos tarnybos raštas AAD buvo adresuotas ir Pareiškėjams, be to, iš rašto turinio matyti, kad Pareiškėjai informuoti, jog sprendimo dėl leidimo stabdymo priėmimui reikalingas kitų kompetentingų institucijų veikimas ir turima informacija, Pareiškėjai yra tinkamai informuoti apie jų 2025-10-28 Prašymo nagrinėjimą, o galutinis atsakymas jiems pateiktinas priėmus sprendimą dėl leidimo stabdymo ar naikinimo.

Įvertinus Geologijos tarnybos paaiškinimus dėl Pareiškėjų 2025-10-28 Prašymo

nagrinėjimo tinkamumo, konstatuotina, kad jie vertintini kritiškai dėl toliau nurodytų priežasčių.

Remiantis teismų praktika, gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų (4 priedo 2 punktas).

Pastebėtina, kad nors Geologijos tarnybos 2025 m. spalio 28 d. raštas buvo adresuotas AAD ir Pareiškėjams, jame nenurodyta, kad juo kartu atsakoma ir į tą pačią dieną pateiktą 2025-10-28 Prašymą, todėl šis raštas nelaikytinas 2025-10-28 Prašymo nagrinėjimo termino pratęsimu ar informavimu apie jo nagrinėjimo eigą.

Geologijos tarnyba tik 2025 m. gruodžio 15 d., vadovaudamasi VAĮ 12 straipsnio 4 dalimi, kreipėsi į AAD, prašydama suteikti informaciją (tarnybinę pagalbą), ar buvo atlikti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros veiksmai dėl Bendrovės vykdomos naudingųjų iškasenų eksploatavimo veiklos Karjere, ar nustatyta teisės aktų pažeidimų, ar buvo taikyti privalomieji nurodymai dėl pažeidimų pašalinimo.

Taigi, Geologijos tarnyba dėl tarnybinės pagalbos į AAD kreipėsi tik praėjus 1,5 mėnesio po 2025-10-28 Prašymo gavimo ir po Seimo kontrolierės 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimosi, t. y. pasibaigus šio prašymo nagrinėjimo terminui. Šiuo atveju ji veikė nerūpestingai ir neatsakingai, laiku nesikreipdama dėl tarnybinės pagalbos, kad 2025-10-28 Prašymas būtų išnagrinėtas VAĮ nustatytais terminais.

26.2. Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalimi, Geologijos tarnyba į Pareiškėjų prašymus turėjo atsakyti – administracinį sprendimą dėl prašymo turėjo priimti per 20 darbo dienų nuo gavimo dienos, o kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negalėjo būti priimtas, šį terminą turėjo pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų ir apie tai per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešti Pareiškėjams raštu, nurodant termino pratęsimą priežastis (3 priedo 1.8 papunktis).

Remiantis KT ir LVAT praktika (4 priedas) pažymėtina, kad pirmiau nurodyti VAĮ reikalavimai dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo terminų įtvirtina imperatyvią viešojo administravimo subjektų pareigą per VAĮ nustatytus terminus atsakyti į asmenų kreipimusis. Šios VAĮ nuostatos taip pat įtvirtina gero administravimo (atsakingo valdymo) principą, užtikrinantį asmenų, atliekančių atitinkamus veiksmus ir siekiančių tam tikrų veiksmų įgyvendinimo, lūkestį, kad įgaliotos valdžios institucijos veiks įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir tinkamai vykdys teisės aktuose numatytas procedūras.

Geologijos tarnybos darbas turi būti organizuotas taip, kad į ją besikreipiantys asmenys nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo, o jų reikalai būtų nagrinėjami ir sprendžiami nevilkinant. Neleistina situacija, kai asmuo yra priverstas pakartotinai kreiptis tuo pačiu reikalu vien dėl to, kad po pirmojo kreipimosi, atitikusio visus teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įskaitant procedūrinius, jo nagrinėjimas nebuvo inicijuotas.

Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą.

Geologijos tarnyba šio tyrimo metu, 2025 m. gruodžio 15 d., pateikė Pareiškėjams oficialų atsakymą į 2025-10-28 Prašymą (toliau – 2025-12-15 Atsakymas) (2 priedo 6.4 papunktis).

2025-12-15 Atsakyme, be kita ko, nurodyta, kad Geologijos tarnyba, vadovaudamasi VAĮ 12 straipsnio 4 dalimi, kreipėsi į NVSC ir AAD dėl informacijos ir dokumentų, o gavusi ir įvertinusi jų pateiktą informaciją priims sprendimą dėl leidimo stabdymo. Pastebėtina, kad tyrimo metu negauta duomenų, kad 2025-10-28 Prašymas būtų išnagrinėtas iš esmės.

Svarbu pažymėti, kad nagrinėjant asmenų prašymus, kuriems išnagrinėti būtina arba tikslinga kreiptis dėl tarnybinės pagalbos į kitas institucijas, itin svarbus veiksmingas tarpinstitucinis bendradarbiavimas, aktyvus institucijų veikimas ir tinkamas pareiškėjo informavimas. Pastebėtina, kad tais atvejais, kai tarnybinė pagalba per Viešojo administravimo įstatyme nustatytą terminą nėra suteikiama, institucija gali objektyviai neturėti galimybės prašymo išnagrinėti per teisės aktuose nustatytus terminus, tačiau vien ši aplinkybė savaime nepaneigia institucijos pareigos veikti rūpestingai, operatyviai ir laikantis gero viešojo administravimo principų. Institucija privalo ne tik aktyviai ir nuosekliai siekti gauti prašomą informaciją iš kitų institucijų, bet ir per Viešojo administravimo įstatyme nustatytus terminus informuoti pareiškėją apie prašymo nagrinėjimo eigą, kreipimąsi dėl tarnybinės pagalbos, vėlavimo priežastis bei numatomus tolesnius veiksmus. Tokiu būdu užtikrinamas administracinio proceso skaidrumas, pareiškėjo teisėti lūkesčiai gauti informaciją apie jo prašymo nagrinėjimą ir gero viešojo administravimo principų įgyvendinimas. Atsižvelgiant į tai, šiuo atveju tikslinga rekomenduoti Geologijos tarnybai ne tik informuoti Pareiškėjus apie NVSC ir AAD pateiktą informaciją bei Geologijos tarnybos priimtą sprendimą dėl leidimo stabdymo, bet ir aiškiai pateikti informaciją apie kreipimąsi dėl tarnybinės pagalbos, jos gavimo eigą, dėl jos kilusius prašymo nagrinėjimo terminų pokyčius bei kitus reikšmingus proceso aspektus.

27. Dėl Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. el. laiškų

27.1. Vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo taisyklių 18 ir 30 punktais (3 priedo 1.11 papunktis), prašymai ir skundai, išskyrus žodžiu pateiktus, į kuriuos galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, turi būti apskaityti (registruoti) atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

Šiuo atveju Geologijos tarnybos direktoriaus pavaduotoja, gavusi Pareiškėjų 2025-12-01 el. laišką, kuriame buvo teirujamasi, kada bus imtasi priemonių susidariusiai situacijai spręsti, nes daugiau kaip mėnesį nesulaukta atsakymo, šio kreipimosi nustatyta tvarka neužregistravo (2 priedo 6.2 papunktis). Taigi, Geologijos tarnyba nesilaikė Prašymų nagrinėjimo taisyklių 30 punkto reikalavimų. Geologijos tarnybai pateikus Pareiškėjams 2025 m. gruodžio 15 d. atsakymą, laikytina, kad buvo atsakyta ir į šį el. laišką.

27.2. Remiantis teismų praktika gero administravimo principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjekto veiksmai būtų aiškūs ir nedviprasmiški (4 priedo 2 punktas).

Nagrinėjamu atveju Geologijos tarnyba šio tyrimo metu nurodė, kad 2025 m. gruodžio 1 d. gavo Pareiškėjų el. laišką su prašymu informuoti, kada gali tikėtis atsakymo į 2025-10-28 Prašymą.

Geologijos tarnybos Veiklos administravimo skyriaus specialistė B (toliau – ir Specialistė) 2025 m. gruodžio 1 d. atsakė į minėtą prašymą el. paštu, nurodydama, kad „Dėl itin didelio pateiktų prašymų registruoti grėžinius skaičiaus procesas vėluoja.“

Geologijos tarnybos teigimu, Specialistė į kreipimąsi atsakė siekdama informuoti apie užregistruotą dokumentą, tačiau dėl techninės klaidos panaudojo teksto šabloną, skirtą grėžinių registravimo klausimams („Prašymai registruoti grėžinius niekaip nesusiję su 2025-10-28 Pareiškėjų prašymu“; 2 priedo 6.3 papunktis). Geologijos tarnyba į Pareiškėjų prašymą galutinai atsakė 2025 m. gruodžio 15 d. raštu.

Nagrinėjamu atveju Geologijos tarnyba nepateikė duomenų, kad Specialistė būtų

ištaisiusi minėtą klaidą, patikslinusi informaciją ir el. laišku atsiprašiusi už 2025 m. gruodžio 1 d. atsakyme padarytą klaidą.

Atsižvelgus į nustatytas aplinkybes, konstatuotina, kad Geologijos tarnyba šiuo atveju veikė nerūpestingai ir neužtikrino institucijos veiklos aiškumo.

28. Apibendrinus šios Skundo dalies tyrimo išvadas konstatuotina, kad Geologijos tarnyba nagrinėjamu atveju nesilaikė VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino, persiųsdama 2025-10-17 Prašymą nagrinėti AAD, taip pat VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų dėl 2025-10-28 Prašymo nagrinėjimo termino ir jo pratęsimo tvarkos. Informacija apie galutinį atsakymą Pareiškėjams ir sprendimo priėmimą dėl leidimo stabdymo ar naikinimo Seimo kontrolierei nebuvo pateikta. Tarnyba veikė nerūpestingai, laiku nesikreipdama dėl tarnybinės pagalbos į AAD, nesilaikė Prašymų nagrinėjimo taisyklių 30 punkto reikalavimų, neužregistruodama vieno iš 2025 m. gruodžio 1 d. el. laiškų ir neužtikrino institucijos veiklos aiškumo, pateikdama Pareiškėjams neaiškią ir klaidinančią informaciją atsakyme į kitą 2025 m. gruodžio 1 d. el. laišką.

Taigi šiuo atveju Geologijos tarnyba nesilaikė konstitucinio principo tarnauti žmonėms, pažeidė Pareiškėjų teisę į gerą viešąjį administravimą, todėl, vadovaujantis SKĮ 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ši Skundo dalis dėl Geologijos tarnybos veiklos (neveikimo) pripažintina pagrįsta.

Dėl Pareiškėjų prašymų nagrinėjimo Inspekcijoje

29. Pareiškėjai du kartus papildė Skundą dėl Inspekcijos veikimo (neveikimo) (2025 m. lapkričio 12 d. ir 2026 m. sausio 19 d.), nurodydami, kad Inspekcija jiems nepateikė atsakymų:

29.1. į 2025 m. rugsėjo 3, 8 ir 30 d. kreipimuisi tais pačiais klausimais (dėl galimai savavališko Kelio išplatinimo; toliau – 2025-09-03 Prašymas), nors, pratęsus jo nagrinėjimo terminą, atsakymas turėjo būti pateiktas iki 2025 m. spalio 30 d. (pažymos 4 punktas);

29.2. į 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi apie atliktą Kelio remontą, pažeidžiant esminius paprastojo remonto Projekto sprendinius (toliau – 2025-12-01 Prašymas) (pažymos 6 punktas).

30. Atsižvelgus į pirmiau nurodytas aplinkybes, ir teisinį reguliavimą (3 priedas), išvados pateikiamos išskiriant šios Skundo dalies dvi dalis:

30.1. Dėl 2025-09-03 Prašymo nagrinėjimo;

30.2. Dėl 2025-12-01 Prašymo nagrinėjimo.

Dėl 2025-09-03 Prašymo nagrinėjimo

31. Įvertinus Inspekcijos pateiktą informaciją (2 priedo 9 punktas), darytinos šios išvados:

31.1. Inspekcija 2025 m. lapkričio 28 d. raštu Nr. 2D-30753 „Dėl Jūsų skundų“ pateikė atsakymą Pareiškėjams į 2025-09-03 Prašymą (toliau – 2025-11-28 Atsakymas).

Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmuose (toliau – Teismas) buvo priimtas nagrinėti 2026 m. sausio 4 d. Pareiškėjų patikslintas skundas „Dėl Inspekcijos 2025-11-28 sprendimo [2025-11-28 Atsakymo] panaikinimo ir įpareigojimo atlikti tyrimą iš

esmės“.

Inspekcija 2026 m. sausio 16 d. gavo Teismo 2026 m. sausio 15 d. nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. el3-5769-1235/2026, kuria ji įpareigota per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo skundo kopijos gavimo pateikti Teismui atsiliėpimą į skundą ir visą turimą medžiagą, susijusią su skundžiamo sprendimo priėmimu.

31.2. Inspekcija, pakartotinai įvertinusi Pareiškėjo nurodytą aplinkybių, susijusių su Kelio atliktais paprastojo remonto darbais, visumą (jis buvo išplatintas, pakeista geometrija, dangos tipas, pagrindai, sunaikintas kelkraštis ir buferinė zona tarp važiuojamosios dalies ir gyvenamųjų valdų, įrengtas asfaltas), departamento direktoriaus 2026 m. vasario 5 d. potvarkiu Nr. P1-12 panaikino 2025-11-28 Atsakymą, nes jame nebuvo įvertintos 2025-09-03 Prašyme nurodytos aplinkybės, susijusios su atliktais statybos darbais, nurodė teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2025-09-03 Prašymą ir pateikti teisės aktuose keliamus reikalavimus atitinkantį išsamų ir motyvuotą atsakymą.

Inspekcija 2026 m. vasario 10 d. raštu Nr. 2D-3139 pateikė Pareiškėjams informaciją apie panaikintą 2025-11-28 Atsakymą ir atsiprašė, kad dėl didelio darbo krūvio, žmoniškųjų išteklių trūkumo ir didelės jų kaitos atsakymą pateikė nesilaikydama VAĮ ir kituose teisės aktuose nustatytų terminų (2 priedo 9.1 ir 9.2 papunkčiai).

Inspekcija įsipareigojo, išnagrinėjusi 2025-09-03 Prašymą pakartotinai, apie tai informuoti Pareiškėjus ir tai atliko šio tyrimo metu, t. y. 2026 m. balandžio 10 d. raštu Nr. 2D-8673, kuriuo Pareiškėjai buvo informuoti apie Savivaldybei 2026-03-31 surašytą privalomąjį nurodymą iki 2026 m. rugsėjo 30 d. pašalinti pažeidimus, atlikti būtinus statybos darbus, kad Kelio sprendiniai atitiktų teisės aktų reikalavimus ir nebūtų pažeisti trečiųjų asmenų teisėti interesai bei nebūtų bloginamos buvusios gyvenimo sąlygos (toliau – 2026-04-10 Atsakymas) (2 priedo 9.3.2 papunktis).

31.3. Pažymėtina, kad šiuo metu LVAT yra nagrinėjama administracinė byla Nr. eA-2011-525/2026 pagal Pareiškėjų apeliacinį skundą dėl Teismo 2026 m. kovo 17 d. sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. el3-5769-1235/2026, panaikinimo (2 priedo 9.3.3 papunktis).

32. Vadovaujantis SKĮ 17 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 4 dalimi, skundo tyrimas nutraukiamas, jeigu jo metu paaiškėja, kad skundas tuo pačiu klausimu yra nagrinėjamas teisme (3 priedo 1.2 papunktis).

Atsižvelgus į tai, kad LVAT apeliacine tvarka nagrinėjama administracinė byla, kurioje Pareiškėjų iniciatyva toliau sprendžiamas ginčas dėl 2025-11-28 Atsakymo į 2025-09-03 Prašymą tinkamumo, taip pat į tai, kad šio tyrimo metu ir bylos nagrinėjimo LVAT metu pateiktas naujas 2026-04-10 Atsakymas į tą patį 2025-09-03 Prašymą, šios Skundo dalies tyrimas nutrauktinas.

Dėl 2025-12-01 Prašymo nagrinėjimo

33. Inspekcija šio tyrimo metu atsižvelgė į Seimo kontrolinės tarpininkavimo prašymą (2 priedo 8 punktas) ir 2026 m. vasario 10 d. raštu Nr. 2D-3139 (toliau – 2026-02-10 Atsakymas) atsakė į Pareiškėjų 2025-12-01 Prašymą, t. y. per 47 darbo dienas (2 priedo 9.1 papunktis).

Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalimi, Inspekcija į 2025-12-01 Prašymą turėjo atsakyti – administracinį sprendimą dėl prašymo turėjo priimti per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, Inspekcija šį terminą turėjo pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų ir apie tai pranešti

Pareiškėjams per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos, raštu nurodydama termino pratęsimo priežastis (3 priedo 1.8 papunktis).

Remiantis KT ir LVAT praktika (4 priedas) pažymėtina, kad pirmiau nurodyti VAĮ reikalavimai dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo terminų yra imperatyvi viešojo administravimo subjekto pareiga per VAĮ nustatytus terminus atsakyti į bet kurį asmens kreipimąsi. Šios VAĮ nuostatos įtvirtina gero administravimo (atsakingo valdymo) principą, užtikrinantį asmenų, atliekančių atitinkamus veiksmus ir siekiančių tam tikrų veiksmų įgyvendinimo, lūkestį, kad įgaliosios valdžios institucijos veiks įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir tinkamai bus vykdomos teisės aktuose numatytos procedūros.

Inspekcijos darbas turi būti organizuotas taip, kad į ją kreipęsi asmenys nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo, kad jų reikalai būtų nagrinėjami ir sprendžiami nevilkinant. Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą.

Atsižvelgus į Inspekcijos šio tyrimo metu pateiktą informaciją (2 priedo 9 punktas) konstatuotina, kad Inspekcija iki Skundo papildymo pateikimo dienos (2026 m. sausio 19 d.) ir per 20 darbo dienų nuo 2025-12-01 Prašymo gavimo nebuvo pateikusi atsakymo į jį, taip pat nebuvo pratęsusi jo nagrinėjimo termino VAĮ nustatyta tvarka. Taigi Inspekcija šiuo atveju daugiau nei du kartus viršijo 20 darbo dienų 2025-12-01 Prašymo nagrinėjimo terminą ir nesilaikė VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų.

34. Apibendrinus šios Skundo dalies tyrimo išvadas konstatuotina, kad ši Skundo dalis dėl Inspekcijos veikimo (neveikimo) pripažintina pagrįsta dėl VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų pažeidimo.

SEIMO KONTROLIERIŲ SPRENDIMAI

35. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierė Jolita Miliuvienė nusprendžia

Pareiškėjų skundo dalį dėl Trakų rajono savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo) triukšmo mažinimo, eismo saugumo ir Pareiškėjų prašymų nagrinėjimo tvarkos klausimais pripažinti pagrįsta.

36. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia

Pareiškėjų skundo dalį dėl Geologijos tarnybos veiksmų (neveikimo) Pareiškėjų prašymų nagrinėjimo tvarkos klausimais pripažinti pagrįsta.

37. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia

Pareiškėjų skundo dalies dėl Inspekcijos veiksmų (neveikimo) Pareiškėjų 2025-09-03 Prašymo nagrinėjimo klausimu tyrimą nutraukti.

38. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierė Erika Leonaitė nusprendžia

Pareiškėjų skundo dalį dėl Inspekcijos veiksmų (neveikimo) Pareiškėjų 2025-12-01 Prašymo nagrinėjimo termino klausimu pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIŲ REKOMENDACIJOS

39. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 ir 21 punktu, Seimo kontrolierė Jolita Miliuvienė **Trakų rajono savivaldybės administracijos direktoriui** rekomenduoja:

39.1. Pateikti Pareiškėjams atsakymą į jų 2025 m. balandžio 26 d. skundą (Seimo kontrolierėms – atsakymo kopiją);

39.2. pranešti apie Savivaldybės 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5047 Bendrovei pateikto įpareigojimo per 6 mėnesius nuo šio rašto gavimo dienos atlikti Kelio paprastojo remonto darbus pagal Savivaldybės suderintą Projektą įvykdymo rezultatus (jeigu įpareigojimas laiku nebuvo įvykdytas, nurodyti priežastis ir informuoti, kokių veiksmų imtasi, kad jis būtų įvykdytas);

39.3. informuoti apie laikinų papildomų triukšmo mažinimo priemonių įrengimą Kelyje iki Savivaldybės įpareigojimo Bendrovei įvykdymo, siekiant sumažinti Keliu važiuojančio transporto keliamą triukšmą ir užtikrinti, kad jis nekenktų Pareiškėjų sveikatai;

39.4. pranešti apie papildomų greičio ribojimo priemonių įrengimą Kelyje po Savivaldybės įpareigojimo Bendrovei įvykdymo arba pateikti konkretų jų įrengimo grafiką;

39.5. informuoti, kokių priemonių imtasi, kad ateityje:

1) asmenų prašymai Savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami laikantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų dėl nustatyto prašymų nagrinėjimo termino ir jo pratęsimo tvarkos;

2) būtų laikomasi VAĮ 27 straipsnio 1 dalies reikalavimų, pranešant suinteresuotiems asmenims apie patikrinimų laiką ir vietą, kad jie galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje;

3) teikiant ar atsisakant teikti informaciją ir dokumentus to prašantiems asmenims būtų laikomasi VAĮ išsamumo principo bei TGIĮ teisėtumo, pagalbos ir kitų principų reikalavimų;

40. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 ir 21 punktu, Seimo kontrolierė Erika Leonaitė:

40.1. **Lietuvos geologijos tarnybos vadovui** rekomenduoja:

40.1.1. informuoti Pareiškėjus apie NVSC ir AAD Geologijos tarnybai pateiktą informaciją bei Geologijos tarnybos sprendimą dėl leidimo stabdymo (Seimo kontrolierėms – atsakymo kopiją);

40.1.2. informuoti, kokių priemonių imtasi, kad ateityje:

1) asmenų prašymai Tarnyboje būtų nagrinėjami laikantis VAĮ 10 straipsnio 4 dalies reikalavimų ir būtų persiunčiami nagrinėti pagal kompetenciją vadovaujantis 11 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų;

2) asmenų prašymai būtų nagrinėjami veikiant aiškiai, skaidriai, rūpestingai ir atsakingai, prireikus laiku kreipiantis dėl tarnybinės pagalbos;

3) būtų laikomasi Prašymų nagrinėjimo taisyklių 30 punkto reikalavimų dėl gautų prašymų registravimo tarnyboje;

40.2. **Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos vadovui:**

40.2.1. pranešti apie Inspekcijos 2026 m. kovo 31 d. privalomojo nurodymo

Savivaldybei iki 2026 m. rugsėjo 30 d. pašalinti pažeidimus ir atlikti būtinus statybos darbus vykdymo rezultatus (jeigu nurodymas laiku nebuvo įvykdytas, informuoti, kokių priemonių ėmėsi Inspekcija, kad jis būtų įvykdytas);

40.2.2 informuoti, kokių priemonių imtasi, kad ateityje nagrinėjant asmenų prašymus ir skundus būtų laikomasi VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatytų jų nagrinėjimo terminų ir tvarkos;

40.3. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro vadovui:

40.3.1. informuoti apie grįžtamosios kontrolės rezultatus ir apie Plane numatytų triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimo rezultatus (jeigu priemonės laiku nebuvo įvykdytos, informuoti, kokių priemonių ėmėsi Inspekcija, kad jos būtų įvykdytos);

40.3.2. pranešti apie teisme vykstančio ginčo dėl NVSC 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo akto Nr. (10-25 15.6.2 Mr) PA-2050 panaikinimo eigą ir rezultatus.

Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolierėms turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolierių siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašoma informuoti **Seimo kontrolieres** (rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus ir juos pagrindžiančius dokumentus Seimo kontrolierėms pateikti el. p. ombuds@lrski.lt arba per E. pristatymo informacinę sistemą).

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė

KARTU SU SKUNDU PATEIKTA INFORMACIJA

1. Kartu su Skundu Pareiškėjai pateikė šią informaciją:

1.1. Savivaldybės 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte, adresuotame Pareiškėjams Nr. AP3E-3992 „Dėl skundo AP-19973 perdavimo pagal kompetenciją Nr. 2S-1565“, nurodyta, kad juo atsakoma į Pareiškėjų 2025 m. rugpjūčio 7 d. skundą. Šiame rašte pažymėta, kad Savivaldybė jau kelis kartus yra pateikusi atsakymus į raštus ir skundus dėl nurodytos situacijos, taip pat, siekdama išsiaiškinti faktines aplinkybes, kreipėsi į Bendrovę.

Savivaldybės 2025 m. liepos 17 d. raštu Nr. AP3E-2805 „Dėl /.../, Trakų sen., Trakų r. sav. pertvarkymo darbų“ Pareiškėjai buvo informuoti, kad 2021 metais buvo parengtas ir suderintas projektas „Vietinės reikšmės kelio – Kelias Nr. TSV010 Salkininkai–Naujasodis–Margio ežeras, Trakų sen., Trakų raj. sav. paprastojo remonto aprašas“ (Projektas). Vadovaujantis Projekto rengimo metu galiojančiu Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punktu, rengiant II grupės nesudėtingojo statinio, paprastojo remonto aprašą [Projektą], statybą leidžiantis dokumentas buvo neprivalomas, o statybos darbus galima vykdyti pagal sprendinius, numatytus Projekte.

Savivaldybė taip pat pabrėžė, kad nėra teisės aktų reikalavimo teikti jau įgyvendinto projekto dokumentaciją peržiūrai ar viešinti jos turinį gyventojų prašymu, kai nėra vykdomos derinimo ar projektavimo procedūros. Projektas yra techninis dokumentas, skirtas vidaus naudojimui, ir jo viešas platinimas ar fragmentiškas interpretavimas gali sukelti nepagrįstų vertinimų bei nesusipratimų.

Savivaldybė atkreipė dėmesį, kad atsakymo surašymo metu detalai nagrinėja susidariusią situaciją ir, nustačiusi, kad esamas Kelio sprendinys neatitinka Projekto sprendinių, teisės aktų reikalavimų ar kelia grėsmę gyventojų saugumui bei sveikatai, planuos įdiegti papildomas priemones problemai spręsti.

Savivaldybė, vadovaudamasi TVĮ, reaguodama į Pareiškėjų prašymus ir įvertinusi susiklosčiusias aplinkybes, Kelyje, Salkininkų kaime, įrengė eismo saugumą ir triukšmą mažinančias priemones – papildomus kelio ženklus, ribojančius krovinio transporto eismą ir greitį. Pareiškėjų prašymu taip pat planuojama įrengti papildomas greičio mažinimo priemones.

Savivaldybės nuomone, ji nuosekliai sprendžia iškilusią problemą, siekdama rasti subalansuotą sprendimą tarp kelių infrastruktūros vystymo ir gyventojų gyvenimo kokybės užtikrinimo.

Savivaldybė taip pat pažymėjo, kad tais atvejais, kai triukšmas susijęs su vykdoma ūkine ar komercine veikla (pvz., karjerų, gamybos, pramonės, statybų veikla), jo atitiktį normatyvams pagal kompetenciją nagrinėja ir kontroliuoja Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (PAV vertinimas) ir NVSC (triukšmo šaltinių veiklos valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė). Planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus ir planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai – šiuo atveju užtikrinti triukšmo lygį privalo ūkinę veiklą vykdanči Bendrovė.

Savivaldybė informavo Pareiškėjus, kad, atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjų skundas yra adresuotas ir kitoms atsakingoms institucijoms, papildomai šio skundo kitoms institucijoms nagrinėti pagal kompetenciją nepersiūs.

1.2. NVSC išnagrinėjo Pareiškėjų 2025 m. balandžio 7 d. skundą dėl Bendrovės eksploatuojamo Karjero Keliu pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamo triukšmo ir purvo bei dulkių patekimo į gyvenamąją Namų teritoriją (toliau – Pareiškėjų gyvenamoji aplinka) ir 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 pateikė jiems atsakymą (šio NVSC rašto kopija pateikta Savivaldybei):

1.2.1. NVSC rašte pažymėjo, kad stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo didžiausius leidžiamus ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje nustato HN 33:2011.

NVSC, nagrinėdamas Pareiškėjų skundą, organizavo laboratorinius triukšmo matavimus, dėl kurių atlikimo kreipėsi į Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros laboratoriją (toliau – NVSPL). Operatyviosios visuomenės sveikatos saugos kontrolės (toliau – Kontrolė) metu NVSPL specialistai, dalyvaujant NVSC specialistams, iš anksto suderintu laiku, 2025 m. gegužės 8 d. dienos metu, matavo triukšmą Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje ir Namų viduje.

„Įvertinus triukšmo matavimų rezultatus [NVSPL Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus Fizikinių veiksnių tyrimų poskyrio 2025 m. gegužės 21 d. Aplinkos triukšmo tyrimo protokolas Nr. F-AT-143/2025], nustatyta, kad, pravažiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje dienos metu siekė 66 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytą 65 dBA ribinę vertę; maksimalus garso slėgio lygis siekė 73 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytą 70 dBA ribinę vertę.“ Pareiškėjų Namų „svetainės-virtuvės patalpoje, važiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis dienos metu siekė 52 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytą 45 dBA ribinę vertę; maksimalus garso slėgio lygis siekė 58 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytą 55 dBA ribinę vertę.“

NVSC pažymėjo, kad Bendrovei nurodė iki 2025 m. birželio 28 d. imtis priemonių užtikrinti, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių. Nurodymo įvykdymą NVSC kontroliuos grįžtamosios Kontrolės metu.

1.2.2. NVSC, vadovaudamasis TVĮ 13 straipsnio 2 dalies 7 punktu, kuriuo savivaldybių institucijų kompetencijai priskirtas triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimas, pateikė Savivaldybei informaciją apie nustatytus triukšmo ribinių dydžių viršijimus Keliu važiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui ir pasiūlė apie priimtus sprendimus ir atliktus veiksmus informuoti Pareiškėjus bei NVSC.

1.3. NVSC 2025 m. spalio 15 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178 „Dėl Bendrovės eksploatuojamo Karjero keliamo triukšmo“, adresuotą Pareiškėjams ir Savivaldybei, informavo:

1.3.1. NVSC, siekdamas įvertinti, ar operatyviosios valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolės metu nustatyti HN 33:2011 pažeidimai Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje yra pašalinti, atliko Karjero grįžtamąją valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolę.

NVSC, vykdydamas grįžtamąją kontrolę, organizavo kartotinius laboratorinius triukšmo matavimus. NVSPL specialistai, dalyvaujant NVSC specialistams, iš anksto su Pareiškėjais suderintu laiku, 2025 m. rugsėjo 17 d. dienos metu, matavo triukšmą Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje ir Name. Įvertinus triukšmo matavimų rezultatus (NVSPL 2025 m. spalio 9 d. Aplinkos triukšmo tyrimo protokolas Nr. F-AT-356/2025), nustatyta, kad, pravažiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis Pareiškėjų

gyvenamojoje aplinkoje dienos metu siekė 71 dBA, o maksimalus garso slėgio lygis siekė 79 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytas 65 dBA ir 70 dBA ribines vertes. Keliu (/.../ gatve) nevažiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis gyvenamojoje aplinkoje dienos metu siekė 42 dBA, o maksimalus garso slėgio lygis – 52 dBA ir neviršijo HN 33:2011 nustatytų ribinių verčių. Namo patalpose, važiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis dienos metu siekė 52 dBA, o maksimalus garso slėgio lygis – 58 dBA ir viršijo HN 33:2011 nustatytas 45 dBA ir 55 dBA ribines vertes. Nevažiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis garso slėgio lygis Name dienos metu siekė 32 dBA, o maksimalus garso slėgio lygis – 41 dBA ir neviršijo HN 33:2011 nustatytų ribinių verčių.

1.3.2. NVSC pažymėjo, kad nurodė Bendrovei imtis priemonių užtikrinti, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas Gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių, ir įspėjo, kad už TVĮ ir HN 33:2011 pažeidimus atsakingų asmenų traukimas administracinėn atsakomybėn bus sprendžiamas ANK nustatyta tvarka ir terminais.

1.3.3. NVSC, šiuo raštu perduodamas Savivaldybei informaciją dėl HN 33:2011 nustatytų triukšmo ribinių dydžių viršijimo, paprašė Savivaldybės Bendrovei taikyti TVĮ nurodytus veiksmus ir apie tai pranešti NVSC.

TYRIMO METU GAUTA INFORMACIJA

1. Seimo kontrolierė šio tyrimo metu SK 2025-10-21 Raštu kreipėsi į Savivaldybę, NVSC, AAD, prašydama pateikti informaciją, reikalingą Skundo tyrimui:

1.1. Savivaldybės buvo prašoma pateikti motyvuotus paaiškinimus, informaciją: apie Projekto sprendinius dėl Kelio (/.../ g.) pločio ir kelkraščių įrengimo (neįrengimo) (kartu pateikti atitinkamą Projekto dalį); 2) apie faktinį Kelio plotį ir kelkraščių įrengimo (neįrengimo) duomenis (kartu Seimo kontrolierei pateikti nustatytus faktinius duomenis patvirtinančio patikrinimo akto bei pranešimo Pareiškėjams apie galimybę dalyvauti faktinių aplinkybių patikrinimo vietoje metu kopijas); jeigu faktinių duomenų patikrinimas neatliktas ir (ar) Pareiškėjams nepranešta apie patikrinimo datą ir laiką, nurodyti motyvuotas priežastis ir imtis priemonių, kad tai būtų atlikta; dėl galimų skirtumų tarp Projekto sprendinių ir faktinių aplinkybių, paaiškinti Kelio pločio padidinimo ir kelkraščių neįrengimo priežastis; kokių priemonių ėmėsi Savivaldybė, kad Kelias atitiktų Projekto sprendinius, jeigu nesiėmė, nurodyti motyvuotas priežastis; kokių konkrečių priemonių ir kada ėmėsi Savivaldybė, kad sumažintų Keliu važiuojančio transporto keliamą triukšmą, gavusi NVSC 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 pateiktus duomenis, ar Savivaldybė kreipėsi į Bendrovę, kad ji tikslintų, keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę, konkretų šių šaltinių veiklos pradžios, pabaigos laiką ir pan., ar Savivaldybė parengė atitinkamą triukšmo mažinimo priemonių planą (kartu Seimo kontrolierei pateikti šiuos faktus patvirtinančių dokumentų kopijas bei atsakymo NVSC duomenis) (jeigu Savivaldybė nesiėmė minėtų priemonių – nurodyti motyvuotas priežastis); ar įvykdytas Savivaldybės įsipareigojimas, atsižvelgus į Pareiškėjų prašymą, įrengti papildomas greičio mažinimo priemonės, kaip nurodyta Savivaldybės 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte Pareiškėjams, jeigu neįvykdytas – nurodyti priežastis; kokių konkrečių priemonių ir kada ėmėsi Savivaldybė, kad sumažintų Keliu važiuojančio transporto keliamą triukšmą, gavusi NVSC 2025 m. spalio 15 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178 pateiktus duomenis, ar Savivaldybė kreipėsi į Bendrovę, kad ji tikslintų, keistų triukšmo šaltinių naudojimo trukmę, konkretų šių šaltinių veiklos pradžios, pabaigos laiką ir pan., ar Savivaldybė parengė atitinkamą triukšmo mažinimo priemonių planą (kartu Seimo kontrolierei pateikti šiuos faktus patvirtinančių dokumentų kopijas bei atsakymo NVSC duomenis) (jeigu Savivaldybė nesiėmė minėtų priemonių – nurodyti motyvuotas priežastis); dėl kokių priežasčių Savivaldybė Pareiškėjams pateikė 2025 m. rugsėjo 25 d. atsakymą į jų 2025 m. rugpjūčio 7 d. skundą, nesilaikydama VAĮ nustatytų terminų, ar Pareiškėjų skundo nagrinėjimas buvo pratęstas nustatyta tvarka (jeigu ne – nurodyti motyvuotas priežastis), dėl kokių priežasčių, nagrinėjant Pareiškėjų 2025 m. rugpjūčio 7 d. skundą, nebuvo detalai išnagrinėta susidariusi situacija ir nesuplanuotos įdiegti papildomos priemonės triukšmo problemai spręsti; kada Pareiškėjai Savivaldybei pateikė pirmuosius skundus dėl Keliu važiuojančio transporto keliamo triukšmo; dėl Kelio remonto neatitikties Projektui (Seimo kontrolierei pateikti šių Pareiškėjų skundų kopijas); kokių teisiniu pagrindu vadovaudamasi Savivaldybė 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte Nr. AP3E-3992 konstatavo, kad Projektas yra skirtas vidaus naudojimui (juo remiantis įrengiamas viešas Kelias, kuriuo važiuojančio transporto keliamas triukšmas kelia pavojų Pareiškėjų sveikatai); kokių teisiniu pagrindu remdamasi Savivaldybė nepateikė Pareiškėjams Projekto kopijos; kodėl Savivaldybės 2025 m. liepos 17 d. rašte Nr. AP3E-2805 pateiktas

atsisakymas pateikti duomenis (Projektą) nebuvo motyvuotas konkrečiomis teisės aktų nuostatomis; jeigu iki šiol Pareiškėjams nepateikta Projekto kopija, ją pateikti Pareiškėjams arba informuoti juos apie motyvuotą sprendimą atsisakyti pateikti duomenis, informaciją (Projektą) (Seimo kontrolierei – pateikti rašto Pareiškėjams kopiją); pateikti visą kitą informaciją, paaiškinimus, Savivaldybės nuomone, reikalingus Skundo tyrimui atlikti.

1.2. NVSC buvo rašoma informuoti, motyvuotai paaiškinti, ar Savivaldybė informavo NVSC apie tai, kokių priemonių ėmėsi, kad sumažintų Keliu važiuojančio transporto keliamą triukšmą, gavusi NVSC 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 pateiktus duomenis (kartu pateikti atitinkamo Savivaldybės rašto kopiją); jeigu Savivaldybė NVSC nepateikė minėtos informacijos, nurodyti, kokių priemonių ėmėsi NVSC, kad Savivaldybė tai atliktų (jeigu NVSC priemonių nesiėmė, motyvuotai paaiškinti priežastis); ar Savivaldybė informavo NVSC apie tai, kokių priemonių ėmėsi, kad sumažintų Keliu važiuojančio transporto keliamą triukšmą, gavusi NVSC 2025 m. spalio 15 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178 pateiktus duomenis (kartu pateikti atitinkamo Savivaldybės rašto kopiją); jeigu Savivaldybė NVSC nepateikė minėtos informacijos, nurodyti, kokių priemonių ėmėsi NVSC, kad Savivaldybė tai atliktų (jeigu NVSC priemonių nesiėmė, motyvuotai paaiškinti priežastis); kokių konkrečių priemonių ir kada ėmėsi Bendrovė, kad sumažintų Keliu važiuojančio Karjerą aptarnaujančio sunkiasvorio transporto keliamą triukšmą iki 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų (kartu pateikti šiuos faktus patvirtinančių dokumentų kopijas); kokių konkrečių priemonių ir kada ėmėsi Bendrovė, kad sumažintų Keliu važiuojančio Karjerą aptarnaujančio sunkiasvorio transporto keliamą triukšmą po 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų (kartu pateikti šiuos faktus patvirtinančių dokumentų kopijas); jeigu Bendrovė nesiėmė priemonių, nurodyti motyvuotas priežastis ir informuoti, kokių priemonių ketina imtis NVSC, kad Bendrovė vykdytų jos nurodymus (jeigu NVSC priemonių nesiėmė, motyvuotai paaiškinti priežastis); kokių priemonių ėmėsi NVSC, kad Bendrovės atsakingiems asmenims būtų taikoma administracinė atsakomybė, kaip nurodyta NVSC 2025 m. spalio 15 d. rašte Nr. (10-12 4.;80 Mr)2-41178, jeigu priemonių nesiėmė, nurodyti priežastis; kada numatoma vėl atlikti grįžtamąją valstybinės visuomenės sveikatos saugos kontrolę dėl Keliu važiuojančio transporto keliamo triukšmo ir organizuoti laboratorinius triukšmo matavimus Gyvenamojoje aplinkoje ir Name (jeigu nenumatoma, nurodyti priežastis); kodėl, kokiu teisiniu pagrindu vadovaujantis, Savivaldybei buvo pateikta tik NVSC 2025 m. gegužės 29 d. rašto Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 kopija, nors NVSC rašte kreipiamasi į Savivaldybę ir siūloma apie priimtus sprendimus ir atliktus veiksmus informuoti NVSC.

1.3. AAD buvo prašoma informuoti, ar Pareiškėjai kreipėsi į AAD su Skundu susijusiais klausimais, jeigu taip – pateikti susirašinėjimo su Pareiškėjais kopijas.

2. Seimo kontrolierė 2025 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. SE-232 papildomai kreipėsi į Inspekciją, prašydama pateikti paaiškinimus dėl Pareiškėjų 2025 m. lapkričio 12 d. Seimo kontrolierei pateiktos informacijos (pažymos 4 punktas), t. y. informuoti, kada planuojama pateikti Pareiškėjams atsakymus į jų 2025 m. rugsėjo 3 d., 2025 m. rugsėjo 8 d. ir 2025 m. rugsėjo 30 d. skundus ir kodėl Pareiškėjai nebuvo oficialiai informuoti apie tai, kad iki 2025 m. spalio 30 d. atsakymai jiems nebus pateikti; pateikti atsakymų Pareiškėjams kopijas, pateikti Kelyje (gatvėje) įvykdytų / vykdomų statybos darbų bei Projekto, jo sprendinių keitimo teisėtumo įvertinimą.

3. AAD 2025 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. AD5-23980 pateikė atsakymą į SK 2025-10-21 Raštą, kuriame nurodyta:

„Informuojame, kad 2025 metais pagal skundus, gautus iš asmenų, gyvenančių šalia Kelio buvo atlikti šeši Bendrovės Karjero neplaniniai patikrinimai. Informacija apie patikrinimų rezultatus suinteresuotiems asmenims buvo pateikta raštiškai“ (2025 m. kovo 7 d. atsakymas Nr. AD5-4714 į Pareiškėjų 2025 m. kovo 7 d. skundą Nr. AD5-4714; 2025 m. balandžio 17 d. atsakymas Nr. AD5-8428 į Pareiškėjų 2025 m. balandžio 14 d. skundą; 2025 m. gegužės 8 d. atsakymas Nr. AD5-10080 į Pareiškėjų 2025 m. balandžio 14 d. skundą; 2025 m. gegužės 14 d. atsakymas Nr. AD5-10684 į Pareiškėjų 2025 m. balandžio 14 d. skundą ir kt.).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020-11-11 įsakymo Nr. D1-682 „Dėl minimalių reikalavimų dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąsias medžiagas patvirtinimo“ 12 punkto nuostatomis veiklos metu medžiagomis užterštą aplinką už sklypo, kuriame vykdoma veikla, ribų veiklos vykdytojas turi išvalyti kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

„Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-11 nutarimo Nr. 1950 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024-12-01) „Dėl kelių eismo taisyklių“ 208 punkto reikalavimais kroviny visų kategorijų transporto priemonėse turi būti padėtas, o prireikus - pritvirtintas ir uždengtas taip, kad nekristų, nesivilkėtų, nekeltų triukšmo, neterštų kelio ir aplinkos, yra kelių eismo taisyklių pažeidimo ANK 417/7 dalis. Vadovaujantis ANK patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymu 2015-05-25 Nr. XII-1869 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2025-01-02 iki 2025-04-30) pagal 589 straipsnį administracinius nusižengimus tiriantys ir protokolus surašantys pareigūnai dėl kelių eismo taisyklių pažeidimo ANK 417/7 dalies tiria ir surašo administracinio nusižengimo protokolus: Policija, Karo policija ir Valstybinės sienos apsaugos tarnybos.“

Apibendrinus minėtuose atsakymuose Pareiškėjams pateiktą informaciją, pažymėtina, kad AAD visais atvejais konstatavo, kad apžiūrų metu aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų nenustatyta.

AAD 2025 m. kovo 7 d. atsakyme Nr. AD5-4714 pažymėta: „Pagal surinkta informaciją į Karjerą atvykusias sunkiasvores transporto priemones laikotarpiu nuo 2025-01-14 iki 2025-02-14 (imtina) patikrinimo metu nustatyta, kad per minėtą laikotarpį į Karjerą atvyko vidutiniškai (apie) 34 sunkiasvorės transporto priemonės per darbo dieną. Pagal galiojančius teisės aktus, į Karjerą gali atvykti vidutiniškai (apie) 70 sunkiasvorių transporto priemonių.“ „Patikrinimo metu sunkiasvorės transporto priemonės, palaidas kietąsias medžiagas, vežė uždengtose kėbuluose. Krovos darbai Karjere į sunkiasvores transporto priemones vyksta darbo dienomis nuo 7:00 val. iki 16:00 val.“, „Vizualiai įvertinus kietąją Kelio dangą adresu /.../, Trakų r. sav., nustatyta, kad ji yra prižiūrima Bendrovės, t. y. valoma ir drėkinama, be akivaizdžių smėlio sancaupų“, „„Skyrius savo kompetencijos ribose, tikslinių išvykų metu atliks kietosios Kelio dangos ir vežamų palaidų kietųjų medžiagų prevencinę kontrolę.“

Vėlesniuose AAD atsakymuose papildomai nurodyta, kad „Kelio atkarpoje įrengti sunkiasvorių transporto priemonių eismo laiko ir greičio apribojimo ženklai“, „Prie asfaltuoto Kelio krašto įrengtas apsauginis paaukštinimas (asfaltinė borto sienelė), kuris neleidžia paviršiniui vandeniui nutekėti nuo Kelio dangos į Namų gyventojų sklypą / kiemą.“

AAD atkreipė Pareiškėjų dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (suvestinė redakcija nuo 2023-05-24) „Dėl

planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ poveikio aplinkai vertinimo procedūrą ir jos vertinimą atlieka Aplinkos apsaugos agentūra.

4. NVSC 2025 m. lapkričio 24 d. raštu Nr.: (10-12 15.1.1 Mr)2-47379 pateikė atsakymą į SK 2025-10-21 Raštą:

4.1. „NVSC Vilniaus departamentas nagrinėjo pareiškėjų 2025 m. balandžio 7 d. skundą dėl Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamo triukšmo gyvenamojoje aplinkoje adresu /.../, Trakų r. (toliau – gyvenamoji aplinka), ir 2025 m. gegužės 8 d. atliko operatyviąją valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę (toliau – kontrolė), siekdamas įvertinti pareiškėjų skunde išdėstytų aplinkybių atitiktį HN 33:2011 reikalavimams. Operatyviosios kontrolės metu atlikus laboratorinius triukšmo matavimus nustatyta¹, kad triukšmas gyvenamojoje aplinkoje viršijo HN 33:2011 nustatytus didžiausius ribinius dydžius. Bendrovei buvo duotas nurodymas² iki 2025 m. birželio 28 d. imtis priemonių ir užtikrinti, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių, ir pasibaigus pažeidimo pašalinimo terminui, per 3 darbo dienas informuoti NVSC Vilniaus departamentą apie nurodymo įvykdymą bei pateikti nurodymo įvykdymą patvirtinančius dokumentus.

NVSC Vilniaus departamentas 2025 m. rugsėjo 17 d. atliko grįžtamąją kontrolę, siekdamas įvertinti, ar operatyviosios kontrolės metu nustatyti HN 33:2011 pažeidimai yra pašalinti. Pagal 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų rezultatus³ nustatyta, kad pravažiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, ekvivalentinis ir maksimalus garso slėgio lygis gyvenamojoje aplinkoje viršijo HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Bendrovei teiktas nurodymas⁴ imtis priemonių ir užtikrinti, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių.

Vadovaudamasis TVĮ 27 straipsnio 2 dalimi, NVSC Vilniaus departamentas pateikė Savivaldybei informaciją⁵ dėl HN 33:2011 nustatytų triukšmo ribinių dydžių viršijimo, prašydamas Bendrovei taikyti TVĮ nurodytus veiksmus.“

4.2. „Savivaldybė 2025 m. birželio 30 d. raštu Nr. AP3E „Dėl atliktų laboratorinių matavimų“ (pridedama Nr. 1), atsakydama į NVSC Vilniaus departamento 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 pateiktus duomenis, informavo, kad įvertindama susiklosčiusios situacijos sudėtingumą dar iki minėto rašto gavimo, ėmėsi konkrečių priemonių, t. y. įrengė Salkininkų gyvenvietėje transporto priemonių greitį ir eismą tam tikromis valandomis ribojančius kelio ženklus. Taip pat nurodė, kad, atsižvelgdama į 2025 m. gegužės 8 d. nustatytus triukšmo ribinių dydžių viršijimus /.../, Trakų r. sav. važiuojant Karjero sunkiasvoriui transportui, planuoja organizuoti šioje gyvenvietėje įrengtos infrastruktūros nepriklausomą saugumo patikrinimą, kurio tikslas – identifikuoti galimus eismo saugumo trūkumus, įvertinti jų poveikį eismo dalyvių saugumui, nustatyti eismo organizavimo pertvarkymo galimybes, planuoti kitų priemonių, mažinančių neigiamą

¹ Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus Fizikinių veiksnių tyrimų poskyrio 2025 m. gegužės 21 d. aplinkos triukšmo tyrimo protokolas Nr. F-AT-143/2025.

² NVSC 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo aktas Nr. (10-12 15.6.2 Mr)PA-2050.

³ Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus Fizikinių veiksnių tyrimų poskyrio 2025 m. spalio 9 d. aplinkos triukšmo tyrimo protokolas Nr. F-AT-356/2025.

⁴ NVSC 2025 m. spalio 15 d. patikrinimo aktas Nr. (10-12 15.6.2 Mr)PA-4067.

⁵ NVSC Vilniaus departamento 2025 m. spalio 15 d. raštas Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178 „Dėl UAB „Vilniaus karjerai“ eksploatuojamo Margio karjero keliamo triukšmo“.

transporto poveikį gyvenamajai aplinkai, taikymą, ir apie atlikto patikrinimo rezultatus informuos atskiru pranešimu. Savivaldybė paprašė informuoti, kokių priemonių atsižvelgiant į NVSC Vilniaus departamento 2025 m. gegužės 29 d. rašte Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950 pateiktus nurodymus ėmėsi Bendrovė tam, kad Karjero pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių.

NVSC Vilniaus departamentas 2025 m. liepos 24 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-29611 „Dėl informacijos pateikimo“ (pridedama Nr. 2) informavo Savivaldybę, kad negavo informacijos iš Bendrovės kokių priemonių ėmėsi pravažiuojančio sunkiasvorio transporto keliamam triukšmui gyvenamojoje aplinkoje mažinti. Taip pat pateikė informaciją, kad Bendrovė 2025 m. liepos 7 d. informavo NVSC Vilniaus departamentą, kad Bendrovė, nesutikdama su NVSC pateiktu patikrinimo aktu ir jame nustatytomis aplinkybėmis bei vadovaudamasi VAĮ 14 straipsniu, 2025 m. liepos 2 d. pateikė Lietuvos administracinių ginčų komisijai (toliau – Komisija) skundą „Dėl NVSC 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo akto Nr. (10-25 15.6.2 MR) PA-2050 panaikinimo“, kuriuo prašo panaikinti NVSC 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo aktą. Komisija 2025 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. 21RE4-155 (AG4-117/20-2025) (toliau – Sprendimas) atmetė Bendrovės skundą dėl NVSC 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo akto panaikinimo kaip nepagrįstą.“

„Savivaldybė, gavusi NVSC 2025 m. spalio 15 d. raštu Nr. (10-12 4.80 Mr)2-41178 pateiktus duomenis, 2025 m. spalio 26 d. raštu Nr. AP3E-4572 „Dėl bendradarbiavimo įgyvendinant triukšmo valdymo priemonės“ (pridedama Nr. 3), kreipėsi į Lietuvos SAM, prašydama bendradarbiauti sprendžiant susidariusią situaciją ir įgyvendinant reikalingas triukšmo valdymo priemones. NVSC 2025 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. (10-12 15.1.1 Mr)2-45644 „Dėl informacijos pateikimo“ (pridedama Nr. 4) SAM pateikė informaciją apie susidariusią situaciją ir informavo, kad Bendrovė 2025 m. spalio 22 d. raštu „Dėl triukšmo mažinimo plano suderinimo“ pateikė derinimui Planą.“

4.3. „Bendrovė iki 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų jokių priemonių, kad sumažintų keliu važiuojančio Karjerą aptarnaujančio sunkiasvorio transporto keliamą triukšmą, nesiėmė. Bendrovė 2025 m. liepos 2 d. pateikė skundą Komisijai, tačiau Komisija Sprendimu atmetė Bendrovės skundą kaip nepagrįstą.

Taip pat informuojame, kad Bendrovė 2025 m. spalio 15 d. pateikė skundą Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmams (toliau – Teismas) „Dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyriaus 2025 m. rugsėjo 9 d. sprendimo Nr. 21RE4-155 (AG4-117/20-2025) ir NVSC Vilniaus departamento 2025 m. birželio 3 d. patikrinimo akto Nr. (10-25 15.6.2 Mr) PA-2050 panaikinimo ir bylinėjimosi išlaidų priteisimo“. Teismo posėdis dar nėra įvykęs.

4.4. „Bendrovė po 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų triukšmo matavimų 2025 m. spalio 22 d. raštu „Dėl triukšmo mažinimo plano suderinimo“ (pridedama Nr. 5) pateikė NVSC Vilniaus departamentui derinimui Planą, kuriame numatyta įgyvendinti triukšmo mažinimo priemones (triukšmo slopinimo priemonių projektavimas ir įrengimas privačioje (gyventojams sutikus) ar valstybinėje žemėje (gyventojams nesutikus)).

NVSC Vilniaus departamentas, vadovaudamasis TVĮ 22 straipsnio 8 dalimi, kurioje nustatyta, kad jeigu triukšmo prevencijos priemonėms įgyvendinti reikia didelių kapitalinių sąnaudų ir ilgesnio laiko, triukšmo valdytojai triukšmo mažinimo planus suderina su triukšmo kontrolės institucijomis, 2025 lapkričio 3 d. raštu pritarė Plane numatytų triukšmo mažinimo priemonių atlikimo terminui iki 2026 m. rugsėjo 15 d., prašydamas informuoti NVSC Vilniaus

departamentą apie kiekvieno etapo rezultatus (gyventojų sutikimus ir / ar sprendimus dėl pasirinktų triukšmo mažinimo priemonių; triukšmo slopinimo priemonių projektavimo ir derinimo eigą; numatomą triukšmo slopinimo priemonių įrengimo etapą ir kt.). 2025 m. lapkričio 19 d. NVSC Vilniaus departamentas gavo Bendrovės 2025 m. lapkričio 17 d. raštą „Dėl informacijos pateikimo“ (pridedama Nr. 6), kuriame nurodoma, kad Bendrovė negavo žemės sklypo, Namo savininkų [Pareiškėjų] sutikimo triukšmo mažinimo priemonių įrengimui jų sklype, todėl prašo Savivaldybės informacijos, ar Savivaldybė suteiktų leidimą projektuoti ir ateityje įgyvendinti Planą (įrengti laikiną triukšmo mažinimo sienelę) Savivaldybės valdomame žemės sklype (unikalus Nr. /.../), ties žemės sklypu, esančiu Trakų r. sav., Trakų sen., /.../“

4.5. „Bendrovės atsakingam asmeniui yra pradėta administracinių nusižengimų teisena pagal ANK 48 straipsnio 1 dalį už Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymą ar pažeidimą (ROIK 25288636142).“

4.6. Grįžtamąją kontrolę dėl Karjero veiklos metu važiuojančio sunkiasvorio transporto keliamo triukšmo gyvenamojoje aplinkoje numatoma atlikti Bendrovei įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones pagal Plane pateiktus terminus.

4.7. „Valstybinės triukšmo kontrolės tvarkos aprašo 13 punkte nustatyta, kad, triukšmo šaltinio valdytoji per nurodytus terminus neįvykdžius jam pateiktų reikalavimų neviršyti triukšmo ribinių dydžių, priimamas sprendimas pagal ANK pradėti administracinio nusižengimo teiseną dėl TVĮ ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių triukšmo valdymą, nevykdymo ar pažeidimo ir kreipiamasi į savivaldybės administraciją (-as), kurioje (-se) yra triukšmo šaltinis, dėl kurio nustatytas triukšmo ribinių dydžių viršijimas, su prašymu taikyti TVĮ 27 straipsnio 2 dalyje nurodytus veiksmus. Valstybinę triukšmo kontrolę reglamentuojantys teisės aktai pirmą kartą nustačius triukšmo ribinių dydžių viršijimus nenumato prievolės informuoti savivaldybių administraciją, tačiau NVSC Vilniaus departamentas, atsižvelgdamas į tai, kad nagrinėjo ir kitų pareiškėjų skundus dėl Karjero veiklos metu keliamo triukšmo (triukšmo ribinių verčių viršijimai nebuvo nustatyti) ir vertindamas situacijos sudėtingumą, aktualumą, bei siekdamas Savivaldybės įsitraukimo, apie nustatytus triukšmo ribinių dydžių viršijimus informavo Savivaldybę 2025 m. gegužės 29 d. raštu Nr. (10-25 4.80 Mr)2-21950.“

5. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. pateiktą papildomą informaciją, kad jie 2025 m. spalio 28 d. dėl Bendrovės veiklos kreipėsi į Geologijos tarnybą, tačiau iki šiol negavo šios tarnybos atsakymo, 2025 m. gruodžio 8 d. raštu Nr. SE-2520 kreipėsi į Geologijos tarnybą, prašydama pateikti informaciją, ar tarnyba oficialiai pratęsė Pareiškėjų 2025 m. spalio 28 d. kreipimosi nagrinėjimo terminą, jeigu taip – pateikti rašto Pareiškėjams kopiją, jeigu ne – nurodyti motyvuotas priežastis; ar Geologijos tarnyba užregistravo Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi į direktoriaus pavaduotoją A, jeigu taip – pateikti registracijos duomenis, jeigu ne – nurodyti priežastis; ar Geologijos tarnyba pateikė oficialų atsakymą į Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi, jeigu ne – nurodyti priežastis (kartu paaiškinant ar Veiklos administravimo specialistė B yra įgaliota Geologijos tarnybos (direktoriaus pavaduotojo) vardu teikti atsakymus pareiškėjams); ką bendra Geologijos tarnybai pateikti prašymai registruoti grėžinius turi su Pareiškėjo 2025 m. spalio 28 d. kreipimosi nagrinėjimu. Seimo kontrolierė taip pat pasiūlė Geologijos tarnybai pateikti atsakymą Pareiškėjams į jų 2025 m. spalio 28 d. kreipimąsi (Seimo kontrolierei – atsakymo kopiją) ir kt.

6. Geologijos tarnyba 2025 m. gruodžio 16 d. raštu Nr. (3)-1.7-5755 pateikė atsakymą į Seimo kontrolierės 2025 m. gruodžio 8 d. raštą:

6.1. Geologijos tarnyba oficialiai nepratęsė Pareiškėjų 2025-10-28 prašymo nagrinėjimo.

„Pareiškėjai 2025-10-28 raštu prašė panaikinti Bendrovės leidimo naudoti Vilniaus apskrities Trakų rajono Margio telkinio I sklypo galiojimą atsižvelgiant į tai, kad Bendrovė vykdydama naudingųjų iškasenų gavybą nesilaiko HN 33:2011 reikalavimų.

Žemės gelmių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti leidimų galiojimo stabdymo pagrindai, nagrinėjamu atveju aktualūs galėtų būti 19 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtinti pagrindai, kai leidimo turėtojas pažeidžia žemės gelmių išteklių ir (ar) žemės gelmių ertmių naudojimo sąlygas ir (ar) žemės gelmių naudojimo plane numatytus reikalavimus arba leidimo turėtojas pažeidžia aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir žemės gelmių išteklių ir (ar) žemės gelmių ertmių naudojimo reikalavimus. Šios teisės normos leidimo galiojimo stabdymą sieja ne tik su veiklos vykdymu pažeidžiant tam tikrus reikalavimus, bet su kompetentingos institucijos nustatytų pažeidimų nepašalinimu per jos nustatytą terminą.

Geologijos tarnyba 2025-10-17 gavo Pareiškėjų prašymą „Dėl UAB „Vilniaus karjerai“ eksploatuojamo Margio karjero daromo reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai /.../, Trakų sen., Trakų r. sav.“ 2025-10-22 Geologijos tarnyba gavo Aplinkos ministerijos raštu Nr. D8(E)-4249 persiustą analogišką prašymą. Svarbu pažymėti, kad Pareiškėjų 2025-10-17 prašymo motyvai iš esmės sutampa su 2025-10-28 prašymo motyvais, t. y. HN 33:2011 reikalavimų nesilaikymas Karjero eksploatavimo veikloje.

Įvertinus 2025-10-17 prašymą, Geologijos tarnyba 2025 m. spalio 28 d. raštu Nr. (7)-1-7-4878 kreipėsi į AAD, nurodydama: „Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 straipsniu ir AAD nuostatų 10.3 papunkčiu bei Naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolės tvarkos aprašu, naudingųjų iškasenų išteklių naudojimo kontrolę vykdo AAD, kurio raštu pateiktų faktinių aplinkybių vertinimu Geologijos tarnyba vadovaudamasi Žemės gelmių įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, atsižvelgdama į padaryto pažeidimo pobūdį ir jo pašalinimo galimybę, gali sustabdyti leidimo naudoti žemės gelmių išteklius galiojimą, panaikinti galiojimo sustabdymą, panaikinti galiojimą.“ Be to šiame rašte nurodyta: „Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau ir norint nustatyti, kokį poveikį aplinkai daro Bendrovės vykdomos ūkinės veiklos seka ir apimtys, Geologijos tarnyba vadovaudamasi VAĮ 11 straipsnio 3 dalies 6 punktu ir 4 dalimi persiunčia Prašymą pagal kompetenciją nagrinėti AAD.“

Geologijos tarnyba 2025-12-15 [raštu Nr. (3)-1.7-5702] papildomai kreipėsi į AAD, prašydama suteikti informaciją ir pagrindžiančius dokumentus, ar buvo atlikti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros veiksmai dėl Bendrovės vykdomos naudingųjų iškasenų eksploatavimo veiklos Karjere, ar nustatyta teisės aktų pažeidimų, ar duoti privalomieji nurodymai pašalinti pažeidimus, ir ar šie nurodymai įvykdyti, jeigu AAD administraciniai sprendimai buvo apskųsti ar priimtas galutinis sprendimas dėl šių sprendimų.

Siekdama tinkamai išnagrinėti Pareiškėjų 2025-10-28 Prašymą ir įvertinti ar yra Žemės gelmių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktuose įtvirtinti leidimų naudoti žemės gelmių išteklius galiojimo stabdymo pagrindai, vadovaudamasi VAĮ 12 straipsnio 4 dalimi, Geologijos tarnyba 2025-12-16 kreipėsi į NVSC ir paprašė suteikti informaciją ir pagrindžiančius dokumentus ar Bendrovei buvo duoti nurodymai pašalinti pažeidimus, ar

duoti nurodymai įvykdyti, jeigu nurodymai pašalinti pažeidimus buvo apskūsti, ar priimtas galutinis sprendimas dėl šių sprendimų.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjų 2025-10-17 prašymo motyvai iš esmės sutampa su 2025-10-28 prašymo motyvais, o 2025-10-28 Geologijos tarnybos raštas AAD buvo adresuotas ir Pareiškėjams bei iš rašto turinio matyti, kad Pareiškėjai informuoti, jog sprendimo dėl leidimo stabdymo priėmimui reikalingas kitų kompetentingų institucijų veikimas ir turima informacija, Geologijos tarnyba mano, kad Pareiškėjai yra tinkamai informuoti apie jų prašymo nagrinėjimą. Galutinis atsakymas Pareiškėjams pateiktinas priėmus sprendimą dėl leidimo stabdymo ar naikinimo. Visgi, Geologijos tarnyba vykdydama Seimo kontrolierės prašymą, 2025-12-15 Pareiškėjams pateikė atsakymą į 2025-10-28 prašymą.“

6.2. Geologijos tarnybos direktoriaus pavaduotoja A 2025-12-01 el. paštu gavo Pareiškėjų atstovo Z laišką: „Laba diena, gerb. A per televiziją sakėte, kad galite apriboti karjero veiklą už menkiausius pažeidimus. Tačiau jau mėnesį nesulaukiame iš Jūsų jokių žinių. Karjeras pažeidinėja HN normų reikalavimus, o geologijos tarnyba nieko nedaro. Tik per TV šneka. Kada galima tikėtis kažkokių veiksmų iš geologijos tarnybos, sprendžiant situaciją?“

Žemiau šio teksto pateiktas tekstas: „Registracijos data 2025-10-28

Registracijos numeris 13-9295“.

Tokiu būdu A sudarytas įspūdis, kad situacija susijusi su Pareiškėjų 2025-10-28 prašymu, kurį Geologijos tarnyba jau nagrinėja, todėl priimtas sprendimas el. laiško neregistruoti dokumentų valdymo sistemoje.“

6.3. „2025-12-01 Geologijos tarnyba gavo Pareiškėjų atstovo Z el. laišką: „Laba diena, kada galima tikėtis atsakymo į Registracijos data 2025-10-28 Registracijos numeris 13-9295.“ Veiklos administravimo skyriaus specialistė B į šį kreipimąsi atsakė siekdama informuoti apie užregistruotą dokumentą, tačiau dėl techninės klaidos panaudojo teksto šablono, skirtą gręžinių registravimo klausimams [...]“ (pažymos 5 punktas).

„Kadangi 2025-12-01 kreipimasis tiesiogiai susijęs su Pareiškėjų 2025-10-28 kreipimusi, į juos atsakyta 2025-12-15, vienu Geologijos tarnybos raštu.“

Geologijos tarnybos Veiklos administravimo skyriaus specialistė B dirba dokumentų valdymo srityje. Tarp jos darbinių funkcijų yra ir dokumentų registravimas dokumentų valdymo sistemoje. Pažymėtina, kad B nepateikė atsakymo į Pareiškėjų prašymą, o tik informavo apie gautą ir užregistruotą dokumentą. Tokia praktika taikoma visais atvejais Geologijos tarnybai gavus prašymus ar skundus.“

„Prašymai registruoti gręžinius niekaip nesusiję su 2025-10-28 Pareiškėjų prašymu.“ Kaip minėta atsakyme Nr. 4.3. Tarnybos Veiklos administravimo skyriaus specialistė B informuodama apie Pareiškėjų užregistruotą prašymą dėl techninės klaidos panaudojo teksto šablono, skirtą gręžinių registravimo klausimams.

6.4. „Geologijos tarnyba 2025-12-15 pateikė atsakymą Pareiškėjams į jų 2025-10-28 prašymą“:

„2025-10-28 Prašyme Jūs prašote panaikinti Bendrovės leidimo naudoti Vilniaus apskrities Trakų rajono Margio telkinio I sklypo galiojimą. Nurodote, kad Bendrovė vykdydama naudingųjų iškasenų gavybą nesilaiko HN 33:2011 reikalavimų.

Paaiškiname dėl leidimų naudoti žemės gelmių išteklius, išskyrus angliavandenilius, (toliau – leidimai) galiojimo stabdymo ir šių leidimų galiojimo panaikinimo reglamentavimo. Žemės gelmių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti leidimų galiojimo stabdymo pagrindai,

nagrinėjamu atveju aktualūs galėtų būti 19 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtinti pagrindai, kai leidimo turėtojas pažeidžia žemės gelmių išteklių ir (ar) žemės gelmių ertmių naudojimo sąlygas ir (ar) žemės gelmių naudojimo plane numatytus reikalavimus arba leidimo turėtojas pažeidžia aplinkos apsaugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir žemės gelmių išteklių ir (ar) žemės gelmių ertmių naudojimo reikalavimus. Šios teisės normos leidimo galiojimo stabdymą sieja ne tik su veiklos vykdymu pažeidžiant tam tikrus reikalavimus, bet su kompetentingos institucijos nustatytų pažeidimų nepašalinimu per jos nustatytą terminą. Todėl vien tik reikalavimų pažeidimas nesudaro pagrindo stabdyti leidimo galiojimo. Žemės gelmių įstatymo 19 straipsnio 3 dalyje įtvirtinti leidimo galiojimo panaikinimo pagrindai. Dalis pagrindų yra savarankiški (pvz., 19 str. 3 d. 1, 2, 5, 6, 7, 9 p.), o dalis leidimo galiojimo panaikinimo pagrindų siejami su 19 straipsnio 1 dalimi, nagrinėjamu atveju aktualus 19 straipsnio 3 dalyje 4 punktas – leidimo turėtojas per leidimo galiojimo sustabdymo terminą nepašalina pažeidimų, dėl kurių buvo sustabdytas leidimo galiojimas. [...].“ Šiame atsakyme Pareiškėjams taip pat nurodyta, kad Geologijos tarnyba, vadovaudamasi VAĮ 12 straipsnio 4 dalimi, kreipėsi informacijos ir dokumentų į NVSC ir AAD, kad Geologijos tarnyba, gavusi ir įvertinusi informaciją iš kompetentingų institucijų, priims sprendimą dėl leidimo stabdymo.

7. Seimo kontrolierė 2026 m. sausio 21 d. gavo Savivaldybės 2025 m. gruodžio 8 d. raštą Nr. AP3E-5303 – atsakymą į SK 2025-10-21 Raštą:

7.1. „Bendrovės užsakymu UAB „UrbanLine“ parengė Kelio paprastojo remonto aprašą (Projektą) (Priedas Nr. 1). Projektas parengtas pagal Savivaldybės išduotą ir patvirtintą techninę projektavimo užduotį, kurioje nurodyta suprojektuoti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį, žvyro kelkraščius – 2 x 1,0 m pločio (bendras dangų plotis – 6,5 m), paviršinio vandens nuvedimą į kelio griovius, kelio kategorija – IIIv, darbų riba – iki registruoto inžinerinio statinio (unikalus numeris /.../) ribos. Projekto apimtyje buvo numatyta atstatyti nusidėvėjusius kelio konstrukcinius elementus, nekeičiant kelio ašies plane bei registruoto inžinerinio statinio ribų: kelio dalyje nuo PK 0+00 iki PK 3+53 įrengti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį su žvyro kelkraščiais, o nuo PK 3+53 iki PK 21+53 – 4,5 m pločio žvyro dangos važiuojamąją dalį. Būtent tokiems sprendiniams 2021 m. rugsėjo 22 d. raštu Nr. AP3E-2807 pritarė Savivaldybė (Priedas Nr. 1). Jokie kiti Projekto pakeitimai su Savivaldybe nebuvo derinti. Vadovaujantis Projekto rengimo metu galiojusios Statybos įstatymo redakcijos 27 straipsnio 1 dalies 5 punktu, rengiant II grupės nesudėtingojo statinio paprastojo remonto aprašą [Projektą], statybą leidžiantis dokumentas nebuvo privalomas, o statybos darbus buvo galima vykdyti pagal Projekte numatytus sprendinius.“

7.2. Pareiškėjai Savivaldybei pateikė 2025 m. balandžio 26 d. skundą „Dėl /.../, Trakų sen., Trakų r. sav. pertvarkymo darbų“, nurodydami, kad Kelias ties Namu išplatinta beveik iki gyvenamųjų namų tvorų. Išplatinus gatvę, sunkiasvoris transportas važinėja labai arti mūsų gyvenamojo Namu ir todėl mūsų Namu visas kiemas, fasadai, langai, terasa, tvora, kieme stovintis automobilis, kiti pagalbiniai pastatai, daržai skendi dulkėse ir purve, Namu aplinkoje ir Namu viduje didelis triukšmas. Pareiškėjai prašė informuoti koku pagrindu ir kuo vadovaujantis buvo atliktas Trakų raj. savivaldybei priklausančio Kelio pertvarkymo darbai, pateikti susipažinimui Projektą ir statybą leidžiantį dokumentą, informuoti, koku pagrindu Kelyje sustatyti įspėjamieji kelio ženklai „Nr. 149 Nukreipiamoji gairė“, kokie kelio darbai vyksta ar bus vykdomi Kelyje.

7.3. „Savivaldybė, 2025 m. balandžio 26 d. gavusi Pareiškėjų užklausa dėl Projekto ir statybą leidžiančio dokumento pateikimo bei informacijos, kokie kelio darbai vyksta ar bus vykdomi minėtoje gatvėje, 2025 m. gegužės 5 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje (toliau – Patikrinimas) ir surašė faktinių duomenų patikrinimo aktą Nr. AP8E-99 (Priedas Nr. 2). Patikrinimo metu nustatyta, kad nagrinėjamoje Kelio atkarpoje vietoje Projekte numatyto 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamosios dalies ir po 1,0 m pločio žvyro kelkraščių abiejose pusėse (bendras dangų plotis – 6,5 m) yra įrengta apie 7,5 m pločio vientisa asfaltbetonio danga, neįrengti numatyti žvyro kelkraščiai, žalioji zona likusioje Kelio juostos dalyje žymiai sumažinta, neįgyvendinti Projekte numatyti paviršinių nuotekų surinkimo sprendiniai. Tokie sprendiniai akivaizdžiai nukrypo nuo Savivaldybės patvirtintų Projekto sprendinių.“

„Pareiškėjai ir kiti suinteresuoti subjektai apie Patikrinimo datą ir laiką iš anksto informuoti nebuvo, nes šis patikrinimas buvo atliekamas kaip pirminis operatyvus faktinių aplinkybių konstatavimas, kurio tikslas – nedelsiant patikrinti Pareiškėjų užklausime nurodytus faktus ir fiksuoti objektyvią esamą situaciją Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiame Kelyje, įvertinant, ar yra pagrindas pradėti tolesnes administracines procedūras (kreipimasi dėl paaiškinimų, privalomųjų nurodymų taikymą, informacijos teikimą atsakingoms institucijoms ir pan.). Tokiais atvejais pirminė patikra atliekama operatyviai ir apie ją iš anksto nepranešama, kad būtų išvengta bet kokio galimo situacijos pakeitimo iki faktų užfiksavimo.“

7.4. „Patikrinimo metu neatitikimai tarp Projekte numatytų sprendinių ir faktinės situacijos buvo nustatyti. Atsižvelgdama į šiuos neatitikimus, Savivaldybė 2025 m. birželio 3 d. raštu Nr. AP3E-2101 (Priedas Nr. 3) kreipėsi į Bendrovę, prašydama paaiškinti, koku pagrindu buvo pakeisti sprendiniai ir kodėl darbai atlikti ne pagal Projektą.

Pažymime, kad Bendrovė šiuo atveju atliko užsakovo funkcijas – inicijavo ir organizavo Projekto parengimą, siekdama užtikrinti privažiavimą prie eksploatuojamo žvyro telkinio. Kelias yra Savivaldybės nuosavybės teise valdomas inžinerinis statinys. Vadovaujantis Statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktais, statytojo teisė gali būti įgyvendinama tik tuo atveju, kai fizinis ar juridinis asmuo valdo ar naudoja žemės sklypą arba statinį nuosavybės teise ar kitu teisėtu pagrindu. Kadangi Bendrovė nevaldė ir nenaudojo nagrinėjamo inžinerinio statinio nuosavybės teise ar kitu teisėtu pagrindu, todėl be statytojo pritarimo/suderinimo ar kitų įgaliojimų savarankiškai keisti Savivaldybės patvirtintus projektinius sprendinius ar organizuoti remonto darbus be Savivaldybės žinios negalėjo. Bendrovė, vykdydama užsakovo funkcijas, Savivaldybei statybos aikštelės neperdavė, statybos rangos ar bendradarbiavimo sutarties dėl kelio remonto darbų nesudarė, apie faktinę darbų pradžią ir paskirtą rangovą neinformavo, todėl Savivaldybė neturėjo galimybės paskirti už rangos darbus atsakingo asmens bei organizuoti statybos darbų techninės priežiūros. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, visi nuo Projekto sprendinių nukrypstantys darbai laikytini atliktais Bendrovės iniciatyva, nesuderinus su Savivaldybe.“

7.5. „Atsakydami į Savivaldybės užklausa, Bendrovės atstovai 2025 m. birželio 20 d. pateiktame paaiškinime (Priedas Nr. 4) teigė, kad važiuojamosios dalies plotis iš esmės nepasikeitė – prieš remonto darbus jis esą siekė iki 9,5 m, o po asfaltavimo darbų sudaro apie 7,5 m; papildomas važiuojamosios dalies asfaltavimas kelkraščiuose buvo atliktas atsižvelgiant į vietos gyventojų prašymus, o lietaus nuotekų surinkimo sprendiniai įgyvendinti pagal Projektą. Tačiau pagal inžinerinio statinio – Kelio, kuris Nekilnojamojo turto registre įregistruotas kaip savarankiškas nekilnojamojo turto objektas (unik. Nr. /.../), - kadastro duomenų bylos duomenis, nustatytus 2020 m. birželio 17 d., toks teiginys neatitinka faktinės

situacijos: iki remonto darbų žvyro dangos važiuojamosios dalies plotis nagrinėjamoje kelio atkarpoje siekė apie 4,5-6,5 m, bendras kelio juostos plotis – apie 8,5-12,5 m, o likusi kelio juostos dalis sudarė žaliąją zoną. Be to, Bendrovė pripažino, kad Projekto sprendiniai galėjo būti pakeisti be Savivaldybės žinios, ir nurodė esą pasiruošę ieškoti bendro sutarimo, ieškant geriausio sprendimo susidariusiai situacijai.“

7.6. „Savivaldybė veikdama nuosekliai bendradarbiavo su atsakingomis valstybės institucijomis, nagrinėjo nuolat gaunamą informaciją ir teikė turimą informaciją pagal užklausas, dalyvavo Inspekcijos atliekamame patikrinime, kurio metu buvo aptartos nustatytos aplinkybės ir galimi teisėti situacijos sprendimo būdai. Siekdama priimti techniškai pagrįstą ir eismo saugos požiūriu tinkamą sprendimą, Savivaldybė taip pat kreipėsi konsultacijų ir (ar) vertinimų į tinkamą kompetenciją turinčius subjektus (įskaitant VŠĮ Transporto kompetencijų agentūrą, (Vilnius TECH Kelių tyrimo institutą, nepriklausomus saugaus eismo auditorius), kad būtų parinktos realiai įgyvendinamos priemonės.

Įvertinusi gautus paaiškinimus, technines galimybes, taip pat Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos persiūtą 2025 m. spalio 17 d. Pareiškėjų prašymą (Priedas Nr. 5), siekdama užtikrinti statybos proceso teisėtumą, Savivaldybės patvirtintų projektinių sprendinių įgyvendinimą, Savivaldybė priėmė sprendimą taikyti privalomas priemones ir 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5047 (Priedas Nr. 6) įpareigojo Bendrovę per 6 mėnesius nuo šio rašto gavimo dienos atlikti Kelio paprastojo remonto darbus pagal Savivaldybės suderintą Projektą, t. y. įrengti 4,5 m pločio asfaltbetonio dangos važiuojamąją dalį, po 1,0 m pločio žvyro kelkraščius abiejose kelio pusėse, užtikrinti paviršinių nuotekų nuvedimą į kelio griovius pagal Projekte numatytus sprendinius bei ištaisyti kitus savavališkai atliktus pakeitimus, neatitinkančius patvirtintų projektinių sprendinių. Pareiškėjai apie šį sprendimą buvo informuoti 2025 m. gruodžio 4 d. raštu Nr. AP3E-5235 (Priedas Nr. 7).

7.7. „Gavusi NVSC 2025 m. gegužės 29 d. raštą, Savivaldybė nustatė, kad NVSC jau buvo pritaikęs poveikio priemones Bendrovei – patikrinimo aktu Bendrovė buvo įpareigota iki 2025 m. birželio 28 d. imtis priemonių, kad Karjero sunkiasvorio transporto keliamas triukšmas Pareiškėjų gyvenamojoje aplinkoje neviršytų HN 33:2011 leistinų ribinių dydžių. Dėl šios priežasties Savivaldybė šio rašto papildomai nepersiuntė Bendrovei kaip atskiro nurodymo, nes reikalavimai buvo tiesiogiai adresuoti veiklą vykdančiam ūkio subjektui, o jų vykdymo priežiūra ir poveikio priemonių taikymas priskirti NVSC kompetencijai.

NVSC 2025 m. spalio 15 d. pakartotinai raštu informavo Savivaldybę apie 2025 m. rugsėjo 17 d. atliktų kontrolinių triukšmo matavimų rezultatus ir tai, kad dalis triukšmo viršijimų išliko. Taip pat 2025 m. spalio 15 d. patikrinimo aktu NVSC įpareigojo Bendrovę iki 2026 m. sausio 15 d. imtis priemonių, kad triukšmas gyvenamojoje aplinkoje neviršytų leistinų ribinių dydžių. Reaguodama į šią informaciją ir siekdama užtikrinti institucijų bendradarbiavimą sprendžiant situaciją, Savivaldybė 2025 m. spalio 27 d. raštu Nr. AP3E-4572 (kopija – Bendrovei ir Pareiškėjams) (Priedas Nr. 8) kreipėsi į SAM dėl tolesnių triukšmo valdymo priemonių derinimo ir koordinavimo.“

7.8. „Bendrovė 2025 m. spalio 29 d. raštu (Priedas Nr. 9) informavo Savivaldybę apie planuojamus veiksmus: nurodyta, kad 2025 m. spalio 22 d. Bendrovė kreipėsi į NVSC dėl triukšmo prevencijos (mažinimo) veiksmų plano suderinimo, o NVSC 2025 m. lapkričio 3 d. raštu, įvertinęs plane numatytas priemones (įskaitant triukšmo slopinimo priemonių parinkimą pagal specifikacijas, projektavimo ir derinimo veiksmus bei įrengimą), pritarė plane numatytų priemonių įgyvendinimo terminui iki 2026 m. rugsėjo 15 d.“

7.9. „Savivaldybė neišduoda leidimų karjerų veiklai vykdyti ir nevykdo jų

eksploatavimo kontrolės, todėl neturi įgaliojimų savo administraciniu sprendimu riboti ar sustabdyti Bendrovės veiklos apimčių. Savivaldybė veikia savo kompetencijos ribose – kaip vietinės reikšmės Kelio valdytoja gali taikyti eismo organizavimo priemonės, teikti privalomuosius nurodymus dėl Kelio elementų atstatymo pagal suderintus sprendinius, taip pat bendradarbiauti su atsakingomis valstybės institucijomis, vykdančiomis triukšmo ir taršos kontrolę, ir teikti joms turimą informaciją.

Savo ruožtu Savivaldybė taikė jos kompetencijai priskirtas operatyvias prevencines priemones triukšmo problemai valdyti (eismą ribojantys kelio ženklai, komunikacija su Bendrove ir atsakingomis valstybės institucijomis), o papildomų priemonių įdiegimas apima visuomenės sveikatos (triukšmo ir oro kokybės), esamos infrastruktūros pritaikymo ir eismo saugumo klausimus, kurie turi būti vertinami skirtingų sričių specialistų ir įgyvendinami kompleksiskai. Dėl šios priežasties Savivaldybė atskiro triukšmo mažinimo priemonių plano vienašališkai nerengė ir netvirtino, nes efektyvus (ne formalus) sprendinių parinkimas reikalauja specialių kompetencijų ir pakankamo faktinio pagrindo (matavimų, modeliavimo, alternatyvų ir scenarijų vertinimo), taip pat laiko šiems veiksams atlikti. Praktikoje galimų priemonių spektras yra ribotas (pvz., triukšmą slopinančios užtvartos, želdinių juostos, eismo organizavimo sprendiniai), o jų techniniai parametrai (vieta, aukštis, ilgis, konstrukcija, atstumai) turi būti pagrįsti. Todėl triukšmo plano parengimas ir įgyvendinimas yra laikui imlus procesas.

Papildomai informuojame, kad Savivaldybė 2025 m. balandžio 18 d., gavusi Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos departamento raštą „Dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos“, kuriame prašoma Savivaldybės, kaip poveikio aplinkai vertinimo subjekto, pateikti pasiūlymus dėl Bendrovės planuojamos ūkinės veiklos – transporto srauto į eksploatuojamą Karjerą didinimo, Savivaldybės meras 2025 m. gegužės 2 d. raštu (Priedas Nr. 10) nepritarė planuojamai ūkinei veiklai (transporto srauto didinimui), nes esama infrastruktūra yra nepritaikyta planuojamam intensyviai eismui, transporto triukšmas ir oro užterštumas kietosiomis dalelėmis dar labiau padidės, o Bendrovė pateiktame poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumente numatytos priemonės nėra pakankamai efektyvios užtikrinti neigiamo poveikio sumažinimą aplinkinėms teritorijoms.“

7.10. „Pareiškėjų prašymas įrengti papildomas greičio mažinimo priemones nagrinėjamajame Kelio ruože buvo svarstomas 2025 m. rugpjūčio 14 d. Savivaldybės Kelių eismo saugos komisijos posėdyje. Posėdžio metu priimtas sprendimas įrengti greičio mažinimo priemonę – plato tipo kalnelį. Tačiau šis sprendimas nebuvo įgyvendintas, kadangi tebevyko Inspekcijos patikrinimo procesas, komunikacija ūkinę veiklą vykdančiu subjektu (Bendrove), kurių metu buvo vertinami Kelio faktinių parametrų neatitikimai suderintam Projektui ir planuojami tolesni veiksmai, pasirenkant vieną iš alternatyvų: (i) atkurti Kelio parametrus pagal Projekto sprendinius arba (ii) teisės aktų nustatyta tvarka parengti, suderinti papildomus sprendinius bei įrengti papildomus Kelio elementus, kurie, nepažeidžiant saugaus eismo reikalavimų, padėtų spręsti susidariusias problemas. Atsižvelgiant į tai, iki galutinio techninių sprendinių dėl Kelio parametrų (dangos pločio, kelkraščių ir paviršinių nuotekų nuvedimo) sureguliuavimo Savivaldybė atidėjo papildomų greičio ribojimo priemonių įrengimą, kad jos netaptų kliūtimi privalomųjų darbų vykdymui, nereikalaujant papildomo ardymo ar išlaidų ir būtų įrengtos jau ant galutinai sutvarkytos Kelio dangos bei jo geometrijos.“

7.11. „Pareiškėjų skundo nagrinėjimo termino pratęsimas atskiru pranešimu nustatyta tvarka nebuvo įformintas.

Dėl 2025 m. rugsėjo 25 d. atsakymo Pareiškėjams į jų 2025 m. rugpjūčio 7 d. skundą pateikimo termino pažymėtina, kad nagrinėjamu laikotarpiu Savivaldybė vienu metu gavo didelį kiekį paklausimų ir skundų iš Pareiškėjų, taip pat pagal kompetenciją persiūtų Savivaldybei atsakingų valstybės institucijų raštų su gausiais priedais, atsakymų į Savivaldybės kreipimusis bei Bendrovės paaiškinimų, vyko Inspekcijos patikrinimo procesas. Dėl to Savivaldybei teko lygiagrečiai vertinti situaciją keliais aspektais ir kelių institucijų lygmeniu (kelio projektinių sprendinių ir faktinės situacijos neatitiktį, su minėta neatitiktimi susijusių atsakingų asmenų išsiaiškinimą, saugaus eismo organizavimo priemonės, triukšmo, taršos ir kito poveikio matavimus), rinkti papildomą informaciją ir derinti veiksmus su kompetentingomis institucijomis, kad atsakymas būtų pagrįstas faktiniais duomenimis. Vertinant visas nurodytas aplinkybes, Savivaldybė objektyviai neturėjo administracinių pajėgumų atsakyti per teisės aktuose nustatytą terminą, dėl ko nusižengė teisės aktų reikalavimams.

Nagrinėjant 2025 m. rugpjūčio 7 d. skundą, nustatyta, kad jo turinyje išdėstyti reikalavimai (pvz., taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti / nutraukti karjero veiklą; uždrausti /.../ sunkiasvorio transporto eismą dėl triukšmo (higienos normų) pažeidimų; atkurti buvusią gatvės geometriją arba įrengti buferinę (saugumo) zoną / kelkraščius ir kt.) apėmė skirtingas viešojo administravimo sritis.

2025 m. rugsėjo 25 d. raštu Nr. AP3E-3994 Savivaldybės atsakymas buvo pateiktas kaip tarpinis informavimas apie Savivaldybės atliekamus veiksmus ir tuo metu vykstantį situacijos vertinimą, kadangi dalis sprendimų turinio tiesiogiai priklausė nuo dar nebaigtų procesų ir renkamų duomenų. Pažymėtina, kad šių reikalavimų įgyvendinimui taikomos skirtingos kompetencijos ir procedūros. Savivaldybė, vadovaudamasi VAĮ nuostatomis, gali veikti tik įstatymų suteiktos kompetencijos ribose.

Taip pat pažymėtina, kad dalis Pareiškėjų reikalavimų negalėjo būti sprendžiami operatyviai vien Savivaldybės veiksmais, neįvertinus techninių galimybių ir galimo poveikio, nes formaliai parinktos priemonės gali būti neveiksmingos arba sukelti papildomų neigiamų pasekmių.“

7.12. „Pirmą Pareiškėjų kreipimąsi dėl Keliu važiuojančio transporto keliamo triukšmo Savivaldybė gavo 2025 m. sausio 25 d. (Priedas Nr. 11). Tiesioginio Pareiškėjų skundo dėl Kelio remonto neatitikties Projektui Savivaldybė nėra gavusi. Pareiškėjai prašė pateikti Projektą ir paaiškinti, koku pagrindu bei kuo vadovaujantis buvo atlikti Kelio remonto / pertvarkymo darbai, kodėl gatvė ties Namu, jų vertinimu, buvo išplatinta, taip pat paaiškinti kelio ženklų „Nr. 149 Nukreipiamosios gairės“ pastatymo pagrindą ir informuoti, kokie kelio darbai vyksta ar bus vykdomi minėtoje gatvėje. Minėtas kreipimasis buvo gautas 2025 m. balandžio 26 d. (Priedas Nr. 12), po kurio Savivaldybė pradėjo tyrimą visoms aplinkybėms nustatyti.“

7.13. „Savivaldybės 2025 m. rugsėjo 25 d. rašte Nr. AP3E-3992 vartota formuluotė, kad Projektas yra „skirtas vidaus naudojimui“, buvo skirta apibūdinti šio dokumento funkcinę paskirtį statybos procese, o ne konstatuoti, kad jo turinys negali būti nagrinėjamas. Pagal Statybos įstatyme nustatytą statinio projekto sampratą, statinio projektas yra normatyvinių statybos techninių dokumentų nustatytos sudėties techninių sprendinių visuma, skirta statinio sprendiniams įgyvendinti. Pažymime, kad Statybos įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose yra nustatyti konkretūs atvejai, kada projektiniai sprendiniai privalo būti viešinami projektavimo (derinimo) proceso metu, tačiau nagrinėjamu atveju – rengiant II grupės nesudėtingojo inžinerinio statinio paprastojo remonto aprašą [Projektą] – privalomo viešinimo pareiga nebuvo taikoma.

Dėl to Savivaldybė, būdama kelio valdytoja, atlikdama statytojo funkcijas ir siekdama

užtikrinti sklandų bei objektyvų susiklosčiusios situacijos (Savivaldybės patvirtinto Projekto sprendinių, faktinių darbų atlikimo, atsakomybių už atliktus darbus) aplinkybių nustatymą, Projekto tyrimo etape jo neteikė Pareiškėjams, kad būtų išvengta galimo projektinių sprendinių interpretavimo atskirai nuo visos turimos medžiagos ir netikslingo dokumento platinimo iki tol, kol bus surinkti esminiai faktiniai duomenys. Savivaldybė tuo metu Projekto kopiją teikė susipažinimui pirmiausia tyrime dalyvaujančioms institucijoms ir ūkinę veiklą vykdančiam subjektui (Bendrovei).

Projektas, kaip techninio pobūdžio projektinis dokumentas, pats savaime neatsako į Pareiškėjų klausimus, koks rangovas, kada ir koku pagrindu atliko konkrečius darbus vietoje bei kieno sprendimu buvo nukrypta nuo Savivaldybės suderintų techninių sprendinių, todėl faktinės situacijos vertinimas, neatitikimų priežasčių nustatymas, poveikio (triukšmo, taršos) valdymas ir atsakomybės klausimai nagrinėjami atskirai – renkant duomenis, gaunant paaiškinimus ir vertinant institucijų patikrinimų medžiagą. Taip pat pabrėžiame, kad Projekto tikslas nėra pateisinti situaciją, kurioje Keliu važiuojančio transporto keliamas triukšmas ar kitas poveikis keltų pavojų Pareiškėjų sveikatai – Projekte nėra nuostatų, kuriomis būtų siekiama sudaryti prielaidas viršyti higienos normų reikalavimus ar nepaisyti gyvenamosios aplinkos apsaugos. Pažymėtina, kad vietinės reikšmės kelių projektavimas vykdomas vadovaujantis STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ reikalavimais, t. y. kelių techniniai parametrai ir kiti sprendiniai nustatomi pagal taikomus normatyvus.“

7.14. „Pareiškėjams Projekto kopija pateikta Savivaldybės 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. AP3E-5042 (Priedas Nr. 13).“

8. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į Pareiškėjų 2026 m. sausio 19 d. pateiktą papildomą informaciją (pažymos 6 punktas), 2026 m. sausio 29 raštu Nr. SE-251 kreipėsi į Inspekciją, prašydama paaiškinti, ar iš tiesų Inspekcija nepateikė atsakymo į Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi (registracijos Nr. 3D-4886), jeigu taip – nurodyti priežastis ir pateikti Pareiškėjams atsakymą (Seimo kontrolieriui pateikti atsakymo kopiją); jeigu atsakymas į Pareiškėjų 2025 m. gruodžio 1 d. kreipimąsi (registracijos Nr. 3D-4886) buvo pateiktas, nurodyti, kuriuo Inspekcijos raštu, kartu pateikiant jo kopiją.

Seimo kontrolierė 2026 m. gegužės 25 d. papildomu raštu Nr. SE-1331, kreipėsi į Inspekciją, prašydama informuoti apie Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmuose nagrinėjamos bylos pagal Pareiškėjų skundą eigą ir apie Pareiškėjų skundo Inspekcijai pakartotinio nagrinėjimo rezultatus.

9. Inspekcija pateikė Seimo kontrolieriui:

9.1. Inspekcijos 2026 m. vasario 10 d. atsakymo Pareiškėjui Nr. 2D-3139 į 2025-12-01 Prašymą kopiją. Šiame atsakyme Pareiškėjui pažymėta:

„Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus 2026-02-05 potvarkiu Nr. P1-12 panaikinus 2025-11-28 raštą Nr. 2D-30753 „Dėl Jūsų skundų“, kuriame buvo neįvertintos 2025-09-03 Prašyme nurodytos aplinkybės, susijusios su /.../ gatvėje atliktais statybos darbais, nurodyta teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti Pareiškėjų 2025-09-03 Prašymą, bei pateikti teisės aktuose keliamus reikalavimus atitinkantį išsamų ir motyvuotą atsakymą. Kartu bus išnagrinėta Skunde pateikta informacija ir prašymai.

Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad statybos valstybinę

priežiūrą atlieka Inspekcija, o šio straipsnio 2 dalyje nurodytas baigtinis statybos valstybinės priežiūros funkcijų sąrašas.

Pagal Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatas, statybos valstybinė priežiūra apima prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – specialieji reikalavimai) išdavimo terminų laikymosi priežiūrą, išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą; statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą; statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; statybos užbaigimo procedūrų organizavimą; šiame įstatyme nurodytų dokumentų išdavimą; statomų statinių avarijų tyrimą; asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą; konsultacijų ir metodinės pagalbos dėl statybos proceso teikimą ir kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama mažinti pažeidimų vykdant statybą: teisės aktų analizę, informacijos apie teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus; pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą; pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimą; kitus šiame įstatyme ir kituose statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus su statybos valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus.

Atsiprašome, kad dėl didelio darbo krūvio ir žmoniškųjų išteklių trūkumo, bei didelės jų kaitos, atsakymą į Prašymą pateikiame nesilaikydami VAĮ ir kituose teisės aktuose nustatytų terminų.“

9.2. 2026 m. kovo 3 d. atsakymą Nr. 2D-4963, kuriame pateikta toliau nurodyta informacija, paaiškinimai:

„[...] papildomai informuojame, kad Regionų administracinio teismo Panevėžio rūmuose (toliau – Teismas) buvo priimtas nagrinėti 2026-01-04 Pareiškėjų patikslintas skundas „Dėl Inspekcijos 2025-11-28 sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti tyrimą iš esmės“, atsakovei Inspekcijai.

Inspekcija 2026-01-16 gavo Teismo 2026-01-15 nutartį, priimtą administracinėje byloje Nr. e13- 5769-1235/2026, kuria Inspekcija įpareigota per 14 (keturiolika) kalendorinių dienų nuo skundo kopijos gavimo pateikti Teismui atsiliepimą į skundą ir visą turimą medžiagą, susijusią su skundžiamo sprendimo priėmimu.

Pakartotinai įvertinus Pareiškėjo skunde nurodytų aplinkybių, susijusių su Kelio atliktais paprastojo remonto darbais, visumą, kurių metu Kelias buvo išplatintas, pakeista geometrija, dangos tipas, pagrindai, sunaikintas kelkraštis ir buferinė zona tarp važiuojamosios dalies ir gyvenamųjų valdų, įrengtas asfaltas, nutarta 2026-02-05 potvarkiu Nr. P1-12 naikinti Inspekcijos 2025-11-28 raštą Nr. 2D-30753 „Dėl Jūsų skundų“ ir skundą nagrinėti iš naujo (informacija pridedama).“

Apie tai Pareiškėjas informuotas Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamentas 2026-02-10 raštu Nr. 2D-3139 „Dėl Jūsų skundo (/.../, Trakų r.)“ atsakė Pareiškėjams į 2025 m. gruodžio 1 d. skundą, paaiškinant nurodytas aplinkybes.

Išnagrinėjus skundą pakartotinai, Jus apie tai taip pat informuosime.“

9.3. Inspekcijos 2026 m. birželio 15 d. atsakymą Nr. 2D-15622 ir 2026 m. birželio 16 d. el. laišką (registracijos Nr. 1D-1600), kuriuose, be kita ko, nurodyta:

9.3.1. Savivaldybės „administracijai yra surašytas 2026-03-31 privalomasis nurodymas pašalinti pažeidimus Nr. PNUR-20-260331-00025, nes /.../ gatvėje, priklausiančios Savivaldybei, buvo atliekami statybos darbai, kurių metu gatvė buvo išplatinta

iki 7,5 m, pakeista geometrija, dangos tipas, pagrindai, sunaikintas kelkraštis ir buferinė zona tarp važiuojamosios dalies ir gyvenamųjų valdų, paklota asfaltbetonio danga nesilaikant 2021 metais parengtą paprastojo remonto aprašo „Vietinės reikšmės kelio – Kelias Nr. TSV010 Salininkai-Naujasodis-Margio ežeras, Trakų sen., Trakų r. sav. paprastojo remonto aprašas“.

Toliau privalomasis nurodymas pašalinti pažeidimus bus vykdomas vadovaujantis Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio nuostatomis.

9.3.2. Į 2025-09-03 Prašymą buvo atsakyta Inspekcijos 2026-04-10 raštu „Dėl Jūsų 2025-09-03 skundo (kelias /.../ Trakų sen., Trakų r. sav.)“ Nr. 2D-8673:

“Informuojame, kad pakartotinai išnagrinėjome Inspekcijoje gautą Jūsų 2025-09-03 Prašymą „Dėl gatvės išplatinimo /.../, Trakų sen., Trakų r. sav.“ (Inspekcijos dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje užregistruotas 2025-09-04, registracijos Nr. 3D-3468)“.

Išnagrinėjus pateiktus dokumentus ir informaciją, nustatyta, kad atliekamų statybos darbų metu /.../ gatvė buvo išplatinama iki 7,5 m, pakeista jos geometrija, dangos tipas, pagrindai, sunaikintas kelkraštis ir buferinė zona tarp važiuojamosios dalies ir gyvenamųjų valdų ir paklota asfaltbetonio danga, nesilaikant 2021 metais parengtą paprastojo remonto aprašo „Vietinės reikšmės kelio – Kelias Nr. TSV010 Salininkai–Naujasodis Margio ežeras, Trakų sen., Trakų r. sav. paprastojo remonto aprašas“ sprendinių.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vadovaujantis Statybos įstatymo ir Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio nuostatomis, Savivaldybei 2026-03-31 surašytas privalomasis nurodymas pašalinti pažeidimus Nr. PNUR-20-260331-00025, kuriuo reikalaujama atlikti būtinus statybos darbus, kad kelias Salininkai–Naujasodis–Margio ežeras atitiktų 2021-09-21 UAB „URBAN LINE“ parengto statinio projekto Nr. UL-21-0182 „Vietinės reikšmės kelio – Kelias Nr. TSV010 Salininkai–Naujasodis–Margio ežeras, Trakų sen., Trakų r. sav. paprastojo remonto aprašas“ sprendinius ir teisės aktų reikalavimus ir kad nebūtų pažeisti trečiųjų asmenų teisėti interesai bei nebūtų bloginamos buvusios gyvenimo sąlygos.

Toliau privalomasis nurodymas pašalinti pažeidimus bus vykdomas vadovaujantis Teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymo 11 straipsnio nuostatomis.“

9.3.3. LVAT yra nagrinėjama administracinė byla Nr. eA-2011-525/2026 pagal Pareiškėjų apeliacinį skundą dėl Teismo 2026 m. kovo 17 d. sprendimo, priimto administracinėje byloje Nr. e13-5769-1235/2026, panaikinimo.

TYRIMUI REIKŠMINGOS TEISĖS AKTŲ NUOSTATOS

1. Nacionalinės teisės aktai:

1.1. *Konstitucijos*

5 straipsnis: „[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

53 straipsnis: „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata [...]. Valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių.“

1.2. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKĮ):*

2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 1 dalis: „Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises [...] ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai. [...]“

12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriami skundai“ 1 dalis: „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje [...]“

17 straipsnis „Atsisakymas nagrinėti skundą“: „1. Seimo kontrolierius [...] priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...] 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...]“

22 straipsnis „Seimo kontrolieriaus sprendimai“: „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą. [...] 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

1.3. *Vietos savivaldos įstatymo (VSĮ):*

4 straipsnis „Vietos savivaldos principai“: „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais; [...] 8) savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant savivaldybės reikalus. Savivaldybės informuoja vietos gyventojus apie savo veiklą, sprendimų projektus, priimtus sprendimus ir sudaro sąlygas vietos gyventojams tiesiogiai dalyvauti planuojant ir įgyvendinant savivaldybės sprendimus [...]; 11) reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę. Savivaldybės institucijos ir įstaigos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti savivaldybės gyventojams ar jų atstovams į jų pateiktus pasiūlymus; 12) žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo ir gerbimo. Savivaldybės institucijų ar valstybės tarnautojų priimami sprendimai turi nepažeisti žmogaus orumo, jo teisių ir laisvių, lygių galimybių [...]“

6 straipsnis „Savarankiškosios savivaldybių funkcijos“: „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos)) savivaldybių funkcijos: 1) savivaldybės biudžeto sudarymas ir tvirtinimas [...]; 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...] 35) savivaldybėms priskirtas triukšmo prevencijos ir triukšmo valstybinio valdymo įgyvendinimas [...]“

15 straipsnio „Savivaldybės tarybos kompetencija“ 2 dalis: „Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija: [...] 12) savivaldybės biudžeto ir savivaldybės metinių ataskaitų rinkinio tvirtinimas, prireikus savivaldybės biudžeto tikslinimas [...]; 27) savivaldybės triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių nustatymas savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose, triukšmo savivaldybės teritorijoje rodiklių, aglomeracijų strateginių triukšmo žemėlapių, aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų, pagrindinių geležinkelio kelių ruožų ir stambių oro uostų strateginių triukšmo žemėlapių ir aglomeracijų triukšmo prevencijos veiksmų planų, kurie įgyvendinami savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, bei gyvenamųjų vietovių teritorijų, kuriose būtina įgyvendinti triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės (triukšmo prevencijos zonų), ir triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių tvirtinimas, tyliųjų aglomeracijos zonų, tyliųjų gamtos zonų ir tyliųjų viešųjų zonų nustatymas. Mero funkcijų triukšmo valdymo srityje įgyvendinimo priežiūra [...]“

1.4. Kelių įstatymo:

4 straipsnis „Kelių suskirstymas pagal nuosavybės formas“: „[...] 3. Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims. [...]“

5 straipsnis „Kelių plėtros politika, strategija ir jų įgyvendinimas“: „4. Vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo jų savininkai ir (ar) valdytojai. [...] 6. Gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės. [...]“

18 straipsnis „Eismo ribojimas“: „1. Kelio savininkas Vyriausybės nustatyta tvarka gali laikinai apriboti, nutraukti eismą ar uždaryti kelią dėl avarijų, stichinių nelaimių, per polaidį, esant itin karštiesiems orams, kai dėl to gali būti sugadintas kelias, kelio tiesimo ar taisymo (remonto), priežiūros darbų metu, kilus grėsmei saugiam eismui. 2. Policijos pareigūnai, įspėję kelio savininką, turi teisę keisti, apriboti ir uždrausti kelių eismą, kai tai būtina saugiam eismui užtikrinti ar eismo sąlygoms gerinti. [...]“

19 straipsnis „Saugaus eismo užtikrinimas ir jo priežiūra“: „1. Saugaus eismo keliais reikalavimus reglamentuoja Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas ir kiti teisės aktai. 2. Saugaus eismo priemonės įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, statant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius vadovaujantis Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais, Lietuvos Respublikos standartais ir kitais normatyviniais statybos techniniais dokumentais.“

1.5. Triukšmo valdymo įstatymo (TVI):

1 straipsnio „Įstatymo paskirtis“ 2 dalis: „Šio įstatymo tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdant skleidžiamas triukšmas, valdymą siekiant išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio.“

2 straipsnis „Pagrindinės įstatymo sąvokos“: „24. *Triukšmo ribinis dydis* – triukšmo rodiklio vertė, kurią viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ar mažinti. 25. *Triukšmo šaltinio valdytojas* – triukšmo šaltinio savininkas arba kitas asmuo, teisėtai valdantis triukšmo šaltinį. [...] 26¹. *Triukšmo valdymas* – visuma teisinių, organizacinių ir techninių priemonių, kurių tikslas – užtikrinti gyventojų ir aplinkos apsaugą nuo žalingo triukšmo poveikio, įskaitant gyventojų apsaugą nuo triukšmo sukeliama dirginimo ir miego trikdyto, ir išsaugoti tyliąsias zonas. [...]“

3 straipsnis „Pagrindiniai triukšmo valdymo principai ir priemonės“: „1. Pagrindiniai triukšmo valdymo principai: 1) žmogaus apsauga nuo triukšmo – joks asmuo neturi būti

veikiamas tokio lygio triukšmo, dėl kurio kyla pavojus jo gyvybei ir sveikatai; 2) žmogaus gyvenimo kokybės užtikrinimas; 3) visuomenės informavimas [...]. 2. Pagrindinės triukšmo valdymo priemonės: 1) transporto srautų planavimas; [...] 4) techninės priemonės triukšmo šaltiniuose (mažesnę triukšmą skleidžiančių šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimas šaltinyje, triukšmo mažinimas poveikio vietoje); 5) garso perdavimo mažinimas; [...] 7) triukšmo kontrolė [...].“

7 straipsnis „Sveikatos apsaugos ministerijos kompetencija“: „Sveikatos apsaugos ministerija: 1) formuoja triukšmo prevencijos valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą [...].“

13 straipsnis „Savivaldybių institucijų kompetencija“: „1. Savivaldybių tarybos: [...] 2) tvirtina triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisykles [...]; 5) tvirtina triukšmo prevencijos zonas; 6) nustato savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones; 7) prižiūri, kaip savivaldybės vykdomosios institucijos, kiti pavaldūs viešojo administravimo subjektai įgyvendina funkcijas triukšmo valdymo srityje. 2. Savivaldybių vykdomosios institucijos, kiti pavaldūs viešojo administravimo subjektai: [...] 6) įgyvendina savivaldybės tarybos patvirtintuose savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytas triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones; 7) įgyvendina triukšmo prevencijos ir mažinimo priemones, įtrauktas į regionų plėtros planus [...]; 9) [...] atlieka triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklių laikymosi kontrolę; 10) atlieka kitas triukšmo valdymo funkcijas, numatytas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose. [...].“

18 straipsnio „Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių planavimas aglomeracijose, pagrindinių kelių ruožuose, pagrindinių geležinkelio kelių ruožuose, stambiuose oro uostuose ir šių priemonių įgyvendinimas“ 8 dalis: „Aglomeracijose, pagrindinių kelių ruožuose [...] triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės įgyvendinamos prioriteto tvarka – pirmiausia įgyvendinamos triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurias įgyvendinus triukšmas būtų sumažintas ties pastatais ar pastatų grupėmis, kurių triukšmo prevencijos priemonių įgyvendinimo poreikio prioriteto rodiklis yra didesnis. Triukšmo prevencijos priemonių įgyvendinimo poreikio prioriteto rodiklį apskaičiuoja šio straipsnio 1 dalyje nurodytus triukšmo prevencijos veiksmų planus rengiančios institucijos.“

22 straipsnis „Triukšmo kontrolė“: „1. Triukšmo kontrolė privaloma [...] zonose, kur triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius. [...]. 3. Triukšmo kontrolę atlieka šio įstatymo ir kitų teisės aktų įgaliosios valstybės ir savivaldybių institucijos. 4. Triukšmo kontrolę atliekančios valstybės ir savivaldybių institucijos teikia asmenims triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo reikalavimus. [...]. 6. Šio straipsnio reikalavimų įgyvendinimo kontrolės tvarką nustato Vyriausybės įgaliojama institucija. 7. Triukšmo šaltinių valdytojai, laiku neįvykdę nustatytų reikalavimų, atsako įstatymų nustatyta tvarka. 8. Jei triukšmo prevencijos priemonėms įgyvendinti reikia didelių kapitalinių sąnaudų ir ilgesnio laiko, palyginti su šio straipsnio 4 dalyje nurodytais terminais, triukšmo valdytojai triukšmo mažinimo planus suderina su triukšmo kontrolės institucijomis. [...].“

27 straipsnio „Triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės“ 2 dalis: „Siekdamos apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, kai viršijami triukšmo ribiniai dydžiai, savivaldybių institucijos kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ar jos įgaliojama institucija turi teisę laikinai: [...] 2) taikyti kitas triukšmo mažinimo priemones; 3) suderinusios su Susisiekimo ministerija, nustatytoje teritorijoje apriboti arba uždrausti transporto priemonių eismą. 3. Valstybinės reikšmės nepagrindinių kelių, kurie yra ne aglomeracijose, triukšmo mažinimo priemonių reikalavimus nustato Vyriausybė ar jos įgaliojama institucija.“

30 straipsnis „Asmenų teisės“: „Asmenys turi teisę Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka: 1) iš valstybės ir savivaldybių institucijų gauti teisingą informaciją apie triukšmo lygius, triukšmo prevencijos ir triukšmo mažinimo priemonių įgyvendinimą, leidžiamus triukšmo normatyvus ir planuojamų naudoti triukšmo šaltinių pavojingumą sveikatai; [...] 3) reikalauti, kad būtų nutrauktas triukšmo šaltinių poveikis visuomenės sveikatai ir aplinkai.“

1.6. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (SEI):

1 straipsnio „Įstatymo paskirtis ir taikymas“ 2 dalis: „Keliams, jų projektavimui, tiesimui ir priežiūrai, kelio statiniams, įrenginiams, techninėms eismo reguliavimo priemonėms keliamus reikalavimus ir su tuo susijusias kelių savininkų bei kitų institucijų [...] pareigas nustato Lietuvos Respublikos kelių įstatymas.“

10 straipsnio „Eismo saugumo užtikrinimas“ 8 dalis: „Užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius: [...] 2) iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaro savivaldybės eismo saugumo komisiją, tvirtina jos nuostatus. [...]; 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; 4) organizuoja vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, transporto infrastruktūros objektų projektavimą, statybą, gatvių tiesimą, taisymą ir rekonstravimą [...], gali organizuoti savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimą, reguliarių kelio saugumo patikrinimą, kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimą ir viso kelių tinklo saugumo vertinimą [...].“

11 straipsnis „Saugių eismo sąlygų užtikrinimas keliuose“: „1. [...] Savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones. 2. Eismo saugumo priemonės įgyvendinamos projektuojant, tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant) ir prižiūrint kelius, vadovaujantis Lietuvos kelių projektavimo normatyviniais dokumentais, Lietuvos Respublikos standartais ir kitais normatyviniais teisės aktais. Eismo organizavimą reglamentuojančiais teisės aktais turi būti siekiama užtikrinti eismo organizavimo priemonių (šviesoforų, kelio ženklų ir kelių ženklinimo) įskaitomumą ir pastebimumą vairuotojams ir automatizuotoms pagalbinėms vairavimo sistemoms. [...].“

1.7. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (VSP):

2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 14 dalis: „Valstybinė visuomenės sveikatos saugos kontrolė – įgaliotų valstybės institucijų ir pareigūnų atliekami veiksmai ūkinės komercinės veiklos atitikties visuomenės sveikatos saugos norminių teisės aktų reikalavimams įvertinti bei administracinėms poveikio priemonėms taikyti.“

15 straipsnis „Nacionalinio visuomenės sveikatos centro kompetencija“: „Nacionalinis visuomenės sveikatos centras: [...] 2) pagal asmenų prašymus, pranešimus, skundus vykdo visuomenės sveikatos saugos reglamentų (higienos normų), kurių kontrolė nėra pavesta kitiems viešojo administravimo subjektams, laikymosi kontrolę (valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę) pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytą kontroliuojamų sričių sąrašą [...].“

15¹ straipsnio „Visuomenės sveikatos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų aiškinimas ir konsultacijų teikimas“ 1 dalis: „1. Apibendrintus visuomenės sveikatos priežiūros veiklą reglamentuojančių teisės aktų taikymo visuomenės sveikatos priežiūros veiklos

klausimais išaiškinimus teikia ir skelbia Sveikatos apsaugos ministerija jos nustatyta tvarka.“

1.8. *Viešojo administravimo įstatymo (VAI):*

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“: „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį [...]“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis: „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. [...] Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 3 dalis: „Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: [...] 6) prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. [...]“

12 straipsnis „Administraciniam sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimas ir tarnybinė pagalba“: „4. Viešojo administravimo subjektas motyvuotai gali prašyti kito viešojo administravimo subjekto pateikti dokumentus, informaciją ar nuomonę pagal kompetenciją, kurių reikia administraciniam sprendimui priimti, arba tarnybinės pagalbos. [...] 8. Viešojo administravimo subjektas, į kurį kreipiamasi tarnybinės pagalbos, privalo ją suteikti, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje išvardytus atvejus. Tarnybinė pagalba suteikiama ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo kreipimosi dėl tarnybinės pagalbos suteikimo gavimo dienos. [...]“

23 straipsnis „Administracinės procedūros pradžia“: „1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos. [...]“

27 straipsnis „Faktinių duomenų patikrinimas“: „1. Viešojo administravimo subjektas, pradėjęs administracinę procedūrą, prireikus gali faktinius duomenis patikrinti vietoje. Asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, [...] turi būti pranešta apie patikrinimo laiką, kad jis galėtų, jeigu pageidauja, dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje. Jeigu šio patikrinimo metu gali būti paskelbta informacija, kuri pagal įstatymus negali būti vieša, asmeniui, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, [...] sudaroma galimybė susipažinti su faktinių duomenų patikrinimo vietoje rezultatais. [...]“

1.9. *Teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (TGI):*

6 straipsnio „Duomenų, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis,

teikimo principai“ 1 dalis: „Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: 1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys; 2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis; 3) teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; [...] 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis [...]“.

13 straipsnio „Informacijos ir duomenų teikimas“ 1 dalis: „1. Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.“

1.10. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme (VTVĮ) 9 straipsnis „Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai“: „Valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo vadovaujantis šiais principais: 1) visuomeninės naudos – valstybės ir savivaldybių turtas turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo rūpestingai, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą; 2) efektyvumo – sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei; 3) racionalumo – valstybės ir savivaldybių turtas turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas; 4) viešosios teisės – sandoriai dėl valstybės ir savivaldybių turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir (ar) savivaldybių turtu, nustatytais atvejais ir būdais.“

1.11. Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (Prašymų nagrinėjimo taisyklės):

18 punktas: „Prašymai ar skundai, pateikti žodžiu, į kuriuos galima atsakyti arba kuriais galima išspręsti asmeniui rūpimus klausimus iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, nepažeidžiant asmenų ar institucijos interesų, institucijoje gali būti neregistruojami, jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenustato kitaip. [...]“

30 punktas: „Prašymai ir skundai, išskyrus Taisyklių 18 punkte nurodytus prašymus ar skundus, tvarkomi ir apskaitomi atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.“

1.12. Vyriausybės 2018 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 321 „Dėl Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtinto Triukšmo prevencijos veiksmų planų sudarymo ir patvirtinimo bei juose nustatytų triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašo (Aprašas):

5 punktas: „Veiksmų planų projektuose pateikiama ši informacija: [...] 5.1. Veiksmų plano apimamų [...] pagrindinių kelių ruožų [...] aprašymas [...]; 5.8. triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės, kurių ketinama imtis per artimiausius 5 metus, įskaitant visas tyliosios zonos išsaugoti skirtas priemones (transporto planavimas, teritorijų planavimas, techninės priemonės triukšmo šaltiniuose, mažiau triukšmo keliančių triukšmo šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimo priemonės garso sklaidimo kelyje, teisinės arba ekonominės priemonės, subsidijos ar dotacijos) [...]“.

6 punktas: „Reikalavimai Aprašo 5.8 papunktyje nurodytoms triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonėms: 6.1. Institucijos, kelių [...] valdytojai turi įgyvendinti tokias jų valdomų

kelių [...] triukšmo šaltinių keliamo ir jų veiklos lemiamo triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonės (įgyvendinamas triukšmo šaltiniuose, garso sklaidimo kelyje ar skirtas pastatų garso izoliacijai pagerinti), kurios užtikrintų, kad palyginti su situacija, buvusia iki Veiksmų plano sudarymo pradžios (vertinant pagal kiekvieną šiame papunktyje nurodytą triukšmo šaltinio kategoriją, triukšmo rodiklį ir triukšmo veikiamų pastatų paskirtį atskirai), būtų pasiektas vienas iš žemiau nurodomų tikslų ar jų derinys: triukšmo ribinius dydžius viršijančio triukšmo veikiamuose pastatuose gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičius sumažėtų 2,5 ir daugiau proc. (įskaičiuojant ir pastatuose, kuriuose per Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį bus įgyvendintos pastatų garso izoliacijai pagerinti skirtos priemonės, gyvenančių žmonių, ugdomų mokinių, stacionarinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų pastatuose gydomų pacientų skaičių); pastatų, kuriuose per Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį bus įgyvendintos pastatų garso izoliacijai pagerinti skirtos priemonės, skaičius padidėtų 2,5 ir daugiau proc.; triukšmo, viršijančio ribinius dydžius, veikiamų teritorijų plotas sumažėtų 2,5 ir daugiau proc. 6.2. Įgyvendinamų pastatų garso izoliacijai pagerinti skirtų priemonių garso izoliavimo efektyvumas turi atitikti aplinkos ministro patvirtintus pastatų vidaus aplinkos apsaugos nuo triukšmo reikalavimus. Planuojant pastatų garso izoliacijai pagerinti skirtas priemones turi būti atsižvelgiama į aplinkos ministro patvirtintus pastatų šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo reikalavimus. 6.3. Kelių transporto triukšmo poveikiui visuomenės sveikatai mažinti nustatoma viena iš šių priemonių ar jų derinys: kelio dangos priežiūra ar atnaujinimas; atitinkamų transporto priemonių kategorijų eismo greičio ribojimas; atitinkamų transporto priemonių kategorijų eismo draudimas atitinkamomis valandomis atitinkamuose kelių ruožuose; mažiau triukšmo keliančių transporto priemonių susisiekimo infrastruktūros įrengimas ar plėtra; triukšmo užtvarų įrengimas; kelių transporto triukšmo veikiamų pastatų, kuriuose ar kurių aplinkoje taikomi sveikatos apsaugos ministro patvirtintų triukšmo ribinių dydžių reikalavimai, garso izoliacijos pagerinimas (esamų langų keitimas).“

1.13. *Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (HN 33:2011):*

6 punktas: „Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys: [...]. 6.14. *Transporto sukeltas triukšmas* – transporto priemonių (kelių, geležinkelių, orlaivių) eismo sukeltas nuolatinis arba daugelio kartotinių pavienių garso įvykių triukšmas.“

7 punktas: „Triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje įvertinamas matavimo ir (ar) modeliavimo būdu, gautus rezultatus palyginant su atitinkamais šios higienos normos 1 ir 2 lentelėje pateikiamais didžiausiais leidžiamais triukšmo ribiniais dydžiais gyvenamuosiuose bei visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje.“

8 punktas: „Nepastovus triukšmas gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje vertinamas pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį ir maksimalų garso slėgio lygį, o pastovus – pagal ekvivalentinį garso slėgio lygį. [...].“

TYRIMUI REIKŠMINGA TEISMŲ PRAKTIKA

1. *Konstitucinio Teismo (KT) praktika:*

2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas: „Valstybės tarnybos sistemos, valdžios įstaigų darbas turi būti organizuotas taip, kad į valdžios įstaigas, valstybės tarnautojus kreipėsi žmonės nepatirtų savivalės, piktnaudžiavimo, biurokratizmo [...]“.

2014 m. gegužės 9 d. nutarimas: „Aiškindamas Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalį, Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių (Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2009 m. rugsėjo 2 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai), taip pat kad žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas, o rūpinimasis žmonių sveikata – tai valstybės funkcija (Konstitucinio Teismo 2002 m. sausio 14 d., 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2009 m. rugsėjo 2 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai). Todėl toks ūkinės veiklos ribojimas, kuriuo siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, traktuotinas kaip skirtas bendrai tautos gerovei užtikrinti ir, jeigu yra paisoma iš Konstitucijos kylančių reikalavimų, savaime nelaikytinas pažeidžiančiu Konstituciją (Konstitucinio Teismo 2005 m. rugsėjo 29 d., 2011 m. birželio 21 d. nutarimai).“

2. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) praktika:*

2007 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵-990/2007: „Viešojo administravimo subjektų veiksmai turi būti aiškūs, nedviprasmiški.“

2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012: „Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (KT 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005-05-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). [...] kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

2012 m. gegužės 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A520-2327/2012: „Viešojo administravimo subjektui praleidus įstatyme ar kitame teisės akte nustatytą administracinio sprendimo priėmimo terminą, galima konstatuoti viešojo administravimo subjekto neveikimą, tai suteikia teisę asmeniui ginti savo teises kreipiantis su skundu.“

2015 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015: „Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012; 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013; 2015 m. gegužės 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015).“

2017 m. rugsėjo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-805-492/2017:

„Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. sausio 16 d. nutartyje civilinėje byloje 3 K-3-112/2013 yra išaiškinęs, kad Asmens teisė į sveikatos apsaugą ir sveiką aplinką užtikrinama Konstitucijos 53 ir 54 straipsniuose, kuriuose, be kitų nuostatų, įtvirtinta valstybės pareiga rūpintis žmonių sveikata, valstybės ir visos visuomenės pareiga saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių, nustatyti pagrindiniai Lietuvos valstybės aplinkos apsaugos politikos tikslai bei kryptys. [...].

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – ir Konvencija) 8 straipsnis saugo asmens teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, būsto neliečiamybę ir susirašinėjimo slaptumą. Nors Konvencijoje nėra aiškiai įtvirtintos teisės į švarią ir ramią aplinką, tačiau Europos Žmogaus Teisių Teismas savo jurisprudencijoje yra atskleidęs platesnį teisės į būsto neliečiamybę turinį, nurodydamas, kad asmuo turi teisę į būsto neliečiamybės gerbimą, reiškiančią ne tik teisę į atitinkamą plotą, bet ir teisę į ramų naudojimąsi juo. Teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimai neapsiriboja konkrečiais ar fiziniais pažeidimais, pvz., neteisėtu patekimu į būstą, bet taip pat apima tuos, kurie nėra konkretūs ar fiziniai, pvz., triukšmas, tarša, kvapai ar kitos suvaržymo formos. Rimto pažeidimo priežastimi gali būti asmens teisės į būsto neliečiamybės gerbimą pažeidimas, jei asmeniui užkertamas kelias netrukdomai naudotis namų patogumais (Europos Žmogaus Teisių Teismo 2003 m. liepos 8 d. sprendimas byloje *Hatton ir kiti prieš Jungtinę karalystę*, pareiškimo 2015 m. birželio 26 d. *nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015* – „Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Taip pat šis principas suponuoja viešojo administravimo subjekto pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-134/2012; 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-708/2013; 2015 m. gegužės 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1316-756/2015).“

2021 m. birželio 2 d. *nutartis administracinėje byloje Nr. A-1380-815/2021*: „pažymėtina, jog VAĮ viešojo administravimo subjektams *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) nustatyta imperatyvi pareiga atsakyti į bet kurį asmens kreipimąsi (t. y. tiek skundą, tiek prašymą): asmens kreipimosi nagrinėjimo iš esmės atveju, per 20 darbo dienų [...] nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos. Šios VAĮ nuostatos įtvirtina gero administravimo (atsakingo valdymo) principą, užtikrinantį asmenų, atliekančių atitinkamus veiksmus ir siekiančių tam tikrų veiksmų įgyvendinimo, lūkestį, kad įgaliotos valdžios institucijos veiks įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, kad tinkamai bus vykdomos teisės aktuose numatytos procedūros (žr., pvz., LVAT 2015 m. vasario 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-616-858/2015; kt.).“